

VAKIF ŞEHİR

TURİZM BAŞKENTİ ÖZEL
ERZURUM

VAKIF BAŞKANLARI
İFTAR BULUŞMASI

ERZİNCAN'IN MANEVİ
DEĞERİ
TERZİ BABA TÜRBESİ

İLK VAKIF ANITI
PAŞINLER

EŞSİZ MİMARİSİYLE
İSHAK PAŞA SARAYI

NİSAN 2025 / SAYI 35

ÇİFTE MİNARELİ MEDRESE, ERZURUM

ALACAKLARINIZIN VADESİNİ BEKLEYEREK

ZAMAN KAYBETMEYİN

**TEDARİKÇİ FİNANSMAN SİSTEMİ ile
Vadeli Fatura Alacaklarınızı Peşin Olarak Tahsil Edin!**

“

'İyiliği gizlemek
kötülüğü gizlemekten
üstündür'

”

Ebu Bekr El Ferra

Dilin derinliklerine inen bir âlim ve fıkıh
usulüne yön veren bir otorite olarak,
Hanbelî mezhebinin doktrinlerini
sistemleştiren
öncü isimlerden biridir.

“ Eserleri Koruyup Gelecek Nesillere Aktarmak En temel Görevimizdir ”

Kadim medeniyetimizin en güzide miraslarından biri olan vakıf kültürü, yüzyıllar boyunca şehirlerimizi sadece fizikî olarak değil, manevi anlamda da inşa etmiştir. İslam inancının insanı merkeze alan yaklaşımı, vakıfların kurumsal kimliğinde tecessüm ederek, toplumsal hayatın her alanına dokunmuştur. Bu dokunuş; iyilik merkezli düşünce ve ruh haliyle sosyal hayatı olabilecek en ideal noktaya taşıırken, fizikî çerçevede de Türk İslam şehirlerinin eşsiz mimarîsini, zarafet ve fonksiyonellik yüklü silüetlerini ortaya çıkarmıştır.

Bu kutlu mirasın izleri, Anadolu'nun dört bir yanında olduğu gibi, “2025 Turizm Başkenti” ilan edilen Erzurum'da da asırlardır en güzel örnekleriyle görülmektedir.

Doğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük şehirlerinden biri olan Erzurum, kış turizminin başkentlerinden biri olarak bilinse de, aynı zamanda binlerce yıllık geçmişiyle de önemli bir kültürel mirasa sahiptir. Erzurum'un modern turizm altyapısı ve geleneksel dokusunun birleşimi, şehri gelecekte daha da parlayan bir turizm merkezi yapma yolunda emin adımlarla ilerliyor.

Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak; Doğu Anadolu'nun kalbi Erzurum'un zengin vakıf eserleriyle şekillenen tarihî dokusu ve bu dokunun bölge turizmine sunduğu/sunabileceği katkıların farkındayız. Söz konusu katkıları daha da artırmak amacındayız. Bu amaca ulaşabilmek için de canla başla çalışıyoruz.

Ulu Cami'den Yakutiye Medresesi'ne, Üç Kümbetler'den Erzurum Evleri'ne, Taşhan'dan Çifte Minareli Medrese'ye, oralardan han, köprü ve çeşmelere uzanan vakıf eserlerimiz;

mimarîsiyle şehri biçimlendirirken, taşıdığı değerlerle de geçmiş ile gelecek arasında güçlü bir manevî bağ kurmaktadır. Erzurum, bu eşsiz vakıf eserleriyle tarihin iç içe geçtiği bir şehir olarak kendini daha da özel kılmaktadır.

Vakıflar Erzurum Bölge Müdürlüğü'müz, merkezin yanı sıra bağlı illerimiz Erzincan, Iğdır, Ağrı, Bayburt, Ardahan ve Kars'ta da yer alan vakıf eserleri de koruyup, restore ve ihya ediyor. Bu güzide şehirlerimiz, sadece sahip oldukları tabiat güzellikleriyle değil, aynı zamanda vakıf ruhunun yaşatıldığı yapılarla da kültür turizminin önemli durakları halindedir. “Turizm Başkenti” konsepti ise bu şehirlerimizdeki potansiyeli çok daha ileri taşıyacak, Vakıflar Genel Müdürlüğü de bu potansiyelin büyümesinde üzerine düşenleri fazlasıyla yerine getirecektir. Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak, hayırsever ecdadımızın emaneti bu eserleri koruyup, gelecek nesillere aktarmak en temel görevimizdir.

Alanının referans yayını olan “Vakıf Şehir” dergimizin bu sayısının, vakıf medeniyetimizin Erzurum ve çevresi merceğinden tanıtımına ve buna bağlı olarak turizm potansiyelinin daha da iyi anlaşılmasına katkı sağlayacağına inanıyorum.

SİNAN AKSU

Kültür ve Turizm Bakanlığı
Vakıflar Genel Müdürü

EDİTÖRDEN

Değerli Okurumuz,

Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak, kültür ve medeniyetimizin köklerini derinlemesine incelemeye ve bu mirası gelecek nesillere aktarmaya devam ediyoruz. Bu bağlamda, 2025 yılında Türkiye'nin Turizm Başkenti ilan edilen kadim şehir Erzurum'u Nisan sayımızın merkezine taşımanın heyecanını yaşıyoruz.

Erzurum, binlerce yıllık tarihi boyunca sayısız medeniyete ev sahipliği yapmış, her köşesinde farklı dönem eserlerinin izlerini taşıyan müstesna bir şehirdir. Bu zenginliğin en önemli yapı taşlarından birini ise hiç şüphesiz tarihî vakıf eserler oluşturmaktadır.

Bu sayımızda, Erzurum'un eşsiz vakıf mirasını derinlemesine inceleyeceğiz. Bu abidevî yapıların mimari özelliklerini, tarihi süreç içerisindeki rollerini ve günümüzdeki kültürel değerlerini göz önüne sereceğiz. Hayırsever ecdadımızın mirasının, Erzurum'un kimlik ve hafızasını nasıl oluşturduğuna birlikte bakacağız.

Dosyamız, sadece geçmişe bir yolculukla da sınırlı kalmayacak. Erzurum'un sahip olduğu vakıf eserler temelli potansiyelinin, 2025 Turizm Başkenti unvanıyla birlikte nasıl sinerjiye dönüşebileceğine de odaklanıyoruz. Vakıf eserlerin, sürdürülebilir turizm anlayışına yapacağı katkıları vurguluyoruz. "Vakıf Şehir" olarak inanıyoruz ki, Erzurum'un tarihî vakıf eserleri, şehrin turizm potansiyelinin en güçlü dayanaklarından birisidir. Bu eserlerin korunması, restore edilmesi ve doğru bir şekilde tanıtılması; Erzurum'u, sadece Türkiye'nin değil, dünyanın da önemli turizm destinasyonlarından biri haline getirebilir.

Bu sayımızın, Erzurum'un tarihî ve kültürel zenginliğini daha yakından tanımanıza ve bu potansiyelin turizme olan katkıları üzerine düşünmenize vesile olmasını diliyoruz.

GÜL AŞIK

Vakıflar Genel Müdürlüğü
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri

VAKIF ŞEHİR

**T.C. Vakıflar Genel
Müdürlüğü adına**
Yayın Kurulu Başkanı
Genel Müdür
SİNAN AKSU

Yayın Kurulu Üyeleri
Genel Müdür Yardımcıları
HAYRULLAH ÇELEBİ
AYDIN CEM ASLANBAY
ERKAN ÖMEROĞLU

Yayın Koordinatörü
GÜL AŞIK

**Kültür ve Tescil
Daire Başkanı**
HİLAL AYDEMİR

**Sanat Eserleri ve
Yapı İşleri Daire Başkanı**
ŞENGÜL KONCAGÜL

Dış İlişkiler Daire Başkanı
KADİR KANTEKİN

**Hayır Hizmetleri
Daire Başkanı**
TANER KARADAYI

Kurumsal İlişkiler
SADIK ÖZDEMİR

Yayıncı Kuruluş
ART MENTAL A.Ş.
Adına İmtiyaz Sahibi
ALİ ATAY

Yayın Yönetmeni
ARDA KEMAL ATAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
SEDA BAŞARAN TAŞDELEN

Görsel Yönetmen
GÖRKEM DUMAN

Art Mental Yayınları
Medya Grubu Başkanı
DOĞAN ACAR

Editörler
YAĞMUR TEMİZ
HAYATİ TEK
İLTERR SAĞIRSOY

Baskı
SEMİH OFSET MATBAA
SEK. YAY. SAĞ. İNŞ.
SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Zübeyde Hanım mah. 628 sok.
No: 26 Altındağ / Ankara

Bu dergi uluslararası grafik tasarım ve editöryal ilkeler uyarınca hazırlanmıştır. Vakıf Şehir Dergisi aylık olarak yayınlanır. Dergide yer alan makale, araştırma, yorum, röportaj gibi yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yer alan yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yaygın, Süreli, Türkçe
ISSN: 27916308
2025, Sayı: 35

Vakıf Şehir Dergisi,
Vakıf Katılım desteği ile
yayınlanmaktadır.

VakıflarGM

vakiflarmgm

VakıflarGM

QR kodu
okutarak
konuma
gidebilirsiniz.

**T.C.
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

(312) 415 50 00

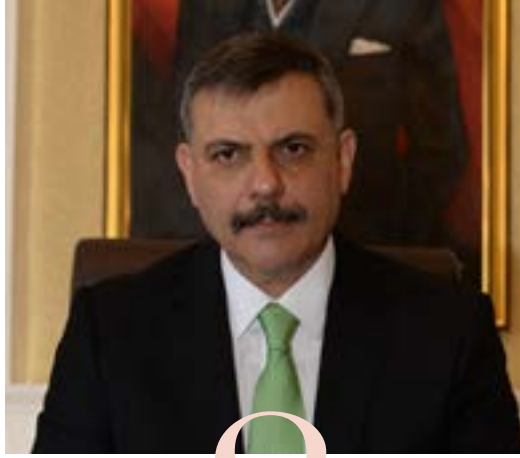
Erler Mahallesi
Dumlupınar Bulvarı
No: 340
Etimesgut - Ankara
www.vgm.gov.tr

6
GÜNCEL

Kültür ve Turizm Bakanı MEHMET NURİ ERSOY

**Erzurum Vakıf Eserleri İle
Turizme Katkı Sunuyor**

8
RÖPORTAJ

Erzurum Valisi MUSTAFA ÇİFTÇİ

**Açık Hava Müzesi
"Erzurum"**

10
RÖPORTAJ

Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı MEHMET SEKMEN

**"2025 yılı Erzurum'un
Turizmde Altın Yılı
Olacak"**

28
ARDAHAN

**"Asırlık Emanet"
Müderris İbrahim Efendi
Camii**

30
BAYBURT

**"İki Asırlık Çivisiz Değer"
Konursu Ulu Camii**

32
AĞRI

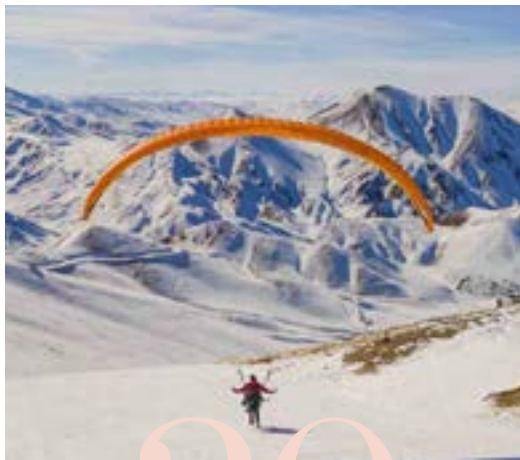
**"Osmanlı'nın Anadolu'da
İnşa Ettiği En Önemli
Eserlerden"
İshak Paşa Sarayı**

15

ERZURUM

İlk Vakıf Anıtı
"PASINLER"

20

ERZURUM

"Kış Turizminin Kalbi"
PALANDÖKEN

27

ERZİNCAN

"ERZİNCAN'IN
MANEVİ DEĞERİ"
Terzi Baba Türbesi

34

İĞDIR

"Selçuklu Mirası"
Ejder Kervansarayı

36

KARS

"Zamana Direnen Mabet"
Kümbet Camii

46

ANALİZ

Ali Osman ÖZDEMİR

Anadolu'nun en
stratejik ve kültürel
merkezlerinden
"Erzurum"

“
**Erzurum’umuza
ve
Ülkemize Hayırlı
Olsun**
”

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, “Türkiye’yi incelediğiniz zaman 81 vilayette turizm yapmanız mümkün. Çünkü dünyada olmayan birçok çeşitlilik bizde var. Doğa, arkeoloji, yıl içinde dört mevsimi yaşayabileceğiniz yerler var. Kültür sanat deseniz, biz Doğu ile Batı’nın birleştiği noktadayız. Farklı bir mozaik oluşturuyoruz. İnanç çeşitliliği var” ifadelerini kullandı.

Kültürel güzellikleriyle ön plana çıkan ve binlerce yıllık medeniyete ev sahipliği yapan Erzurum, Özbekistan’ın ev sahipliğinde çevrim içi olarak gerçekleşen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı 4. Turizm Bakanları Toplantısı’nda, 2025 yılı Turizm Başkenti olarak seçildi. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, “Eşsiz doğal güzelliklere sahip Erzurum’umuza ve ülkemize hayırlı olsun” ifadelerini kullandı. Mehmet Nuri Ersoy, konu hakkında şunları söyledi:

“Özbekistan’ın ev sahipliğinde çevrim içi olarak gerçekleştirilen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı 4. Turizm Bakanları Toplantısı’nda Erzurum 2025 EİT Turizm Başkenti olarak seçildi. Eşsiz doğal güzelliklere sahip Erzurum’umuza ve ülkemize hayırlı olsun.”

Erzurum’da turizm alanında da açıklamalarda bulunan Mehmet Nuri Ersoy, Erzurum’da turizm kapısı olarak sadece Palandöken’in görülmemesi gerektiğini belirtti. Ersoy, şöyle konuştu:

“Erzurum’da çok değerli bir kayak merkezi var ama kayak merkezi sadece bu haliyle yetersiz daha geliştirmememiz lazım.

Erzurum'da sadece Palandöken'i turizm kapısı görmemek lazım daha farklı alanlarda planlama yapmamız lazım. Burada turizmcilerle bir araya geldik bunu değerlendireceğiz. Erzurum'da yeterli turizm cazibesi var bizde devlet olarak ilk başta destek verip sonrasında ilave planlamalar yapıp turizmi geliştireceğiz, ilk önce potansiyeli öne çıkartacağız buna göre yatırımcı zaten yatırım yapacaktır. Erzurum'un değerli bir potansiyeli olduğunu biliyorum bunun tespitini yapıp çalışmalarımıza başlayacağız."

Türkiye'de turizm potansiyeli çok yüksek

Türkiye'de turizm potansiyelinin çok yüksek olduğunu kaydeden Bakan Ersoy, çalışmaların bu potansiyeli dikkate alarak ilerletilmesi gerektiğini vurguladı. Ersoy, "Türkiye'yi incelediğiniz zaman 81 vilayette turizm yapmanız mümkün. Çünkü dünyada

olmayan birçok çeşitlilik bizde var. Doğa, arkeoloji, yıl içinde dört mevsimi yaşayabileceğiniz yerler var. Kültür sanat deseniz, biz Doğu ile Batı'nın birleştiği noktadayız. Farklı bir mozaik oluşturuyoruz. İnanç çeşitliliği var. Birçok kültürel topluluk, burada iç içe

birlikte yaşamayı öğrenmiş, uzun yıllar içinde. İşte bunlar aslında sizin turizm değerleriniz. Eğer bu değerlerde doğru bir planlama ile doğru bir tanıtım yapabilirsek, turizm sektörünün 81 vilayete yayılmasını sağlarız" dedi.

Açık Hava Müzesi "Erzurum"

Erzurum Valisi Mustafa Çiftçi, "Erzurum'un sahip olduğu yüksek turizm potansiyelini dünya sahnesine taşıyacağına inanıyorum" dedi.

Erzurum'un '2025 Yılı Turizm Başkenti' seçilmesi hakkında düşünceleriniz nelerdir? Bu çerçevede çok sayıda etkinlik gerçekleştiriliyor, konu ile ilgili neler söylemek istersiniz?

Erzurum'un "2025 Yılı Turizm Başkenti" seçilmesi, bizleri ziyadesiyle mutlu etmiştir. Şehrimizin zengin tarihini, köklü kültürel mirasını ve eşsiz doğal güzelliklerini uluslararası alanda tanıtmak adına EİT 2025 Turizm Başkentliğini önemli bir fırsat olarak görmekteyiz. Aynı zamanda bu yıl Erzurum'un "Avrupa Kış Sporları" başkenti olduğunu da hatırlatmak isterim.

Erzurum, Selçuklu ve Osmanlı'dan miras kalan tarihî eserleri, manevi değerleri, Palandöken Kayak Merkezi ile öne çıkan kış turizmi potansiyeli, kendine özgü gastronomisi ve eşsiz doğa sporları imkânları ile Türkiye'nin en güzide şehirlerinden biridir. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) 4. Turizm Bakanları Toplantısı'nda alınan bu karar ile Erzurum'un sahip olduğu yüksek turizm potansiyelini dünya sahnesine taşıyacağına inanıyorum.

Bu kapsamda, Valiliğimizin koordinesinde yürütülen çalışmalara büyük önem veriyoruz. Akademisyenler, turizm geliştirme ajansı yöneticileri, sivil toplum kuruluşları ve ilgili kurumların katkılarıyla, Erzurum'u turizmde bir cazibe merkezi haline getirecek projeler geliştirdik. Kültür, inanç, sağlık, kış ve doğa turizmi, geleneksel sporlar, gastronomi ve bilimsel organizasyonlar gibi farklı alanlarda çok sayıda etkinlik planlanmış olup, bu süreçte Erzurum'un tarihi ve kültürel dokusunu en iyi şekilde yansıtmayı hedefliyoruz.

Erzurum 2025 yılı Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) kapsamında yapılan et-

kinliklerden ilki olan ve 6-12 Ocak 2025 tarihlerinde Palandöken'de gerçekleştirilen "Kış Oyunları", şehrin kış turizmi potansiyelini vurgulamıştır. Ayrıca, 1 Mart 2025 tarihinde başlayan FIS Dünya Snowboard Kupası, 19 ülkeden 175 sporcunun katılımıyla Erzurum'da gerçekleştirilmiş ve şehrin uluslararası spor camiasındaki yerini pekiştirmiştir. Yine, ilimizde, 5-7 Mart tarihleri arasında yurt içi ve yurt dışından gelen ekiplerin katılımıyla ülkemizin de üyesi ve kurucusu olduğu EİT üye ülkeleri ve gözlemci üye olarak katılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekipleri ile birlikte 833 personel, 161 araç, 4 helikopter, 1 iha, 8 drone ve 2 K9 timi ile "AFAD Kış Tatbikatı" gerçekleştirilmiştir.

EİT Erzurum 2025 Turizm Başkenti etkinlikleri, 17 Nisan'da gerçekleştirilecek 8. Üst Düzey Uzmanlar Grubu Toplantısı ile başlayacak olup, 26 Nisan'da Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle düzenlenecek resmi açılış töreni, EİT Ülkeleri Turizm Bakanları Zirvesi, Kariyer Fuarı ve Palandöken Ekonomi Forumu ile devam edecektir.

Bu kapsamda, 25 Mayıs'ta KAR Dizi Festivali, 20 Temmuz'da Yaz Oyunları, 20 Ağustos'ta Erzurum Gastronomi Festivali, 20-25 Ağustos'ta Uluslararası Bisiklet Turnuvası düzenlenecek olup, etkinlikler 15 Aralık'ta EİT Kapanış Programı ile sona erecektir.

Bu vesileyle, EİT üyesi ülkelerin liderlerini ve tüm misafirlerimizi Erzurum'a davet eden Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyorum. 2025 yılı, Erzurum'un turizmde altın yılı olacak, bu süreçle birlikte kalıcı bir turizm hamlesi başlatılmış olacaktır.

Erzurum'un EİT 2025 Turizm Başkentliğini en iyi şekilde değerlendirmek

için tüm Erzurum halkını, yerel esnafımızı ve turizm sektöründeki tüm paydaşları bu büyük sürece katkı sunmaya davet ediyor; bu başarıda emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Valilik olarak Erzurum vakıf eserlerini korumak ve yaşatmak adına yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Tarihî ve kültürel mirasımızın en kıymetli emanetleri olan vakıf eserleri, geçmişten günümüze uzanan kimliğimizin ve medeniyetimizin tapu senetleridir. Erzurum, bu eserleriyle adeta açık hava müzesi niteliğinde bir şehirdir.

Valilik olarak bizler, ecdat yadigarı eserleri korumak, restore etmek ve gelecek nesillere en iyi şekilde aktarmak için tüm imkânlarımızı seferber etmekteyiz. Bu kapsamda, Erzurum Vakıflar Bölge Müdürlüğümüzün koordinesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilimizdeki birimleri, Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Erzurum Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü gibi kurumların iş birliği ile yürütülen çalışmalarla hem fiziksel restorasyonlar hem de tarihi dokunun korunmasına yönelik kapsamlı projeler hayata geçirilmektedir.

Bu kapsamda tanıtım ve farkındalık oluşturma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Şu an Gümüşlü Kümbet, Taş Cami ve Fetih Cami'nin restorasyon çalışmaları devam etmektedir. Valilik olarak vakıf mirasının gelecek nesillere aktarılması amacıyla yapılan girişimler, Erzurum'un kültürel kimliğinin korunmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca Erzurum'daki vakıflar ve ilgili kurumlarla iş birliği içinde onarım çalışmaları desteklenmekte ve geleneksel vakıf kültürü yaşatılmaktadır. Vakıf eserleri yalnızca kültürel miras olarak korunma-

makta, aynı zamanda turizme kazandırılarak tanıtılmakta ve bu sayede yerel ekonomi canlandırılmaktadır. Yerel belediyelerle uyumlu şekilde onarım projeleri, çevre düzenlemeleri ve alt-yapı çalışmaları yürütülerek vakıf eserlerinin korunmasına yönelik kapsamlı bir çalışma yürütülmektedir. Tüm bu politikaların temel hedefi, Erzurum'un tarihi ve kültürel mirasını iyi bir şekilde koruyarak ilerlemektir.

Bu eserlerin bir kısmı esnafımıza iş kapısı, bir kısmı ise turizme ve kültürel yaşama değer katan mekânlar olarak hizmet vermektedir. Bizim görevimiz, bu kıymetli mirasa en iyi şekilde sahip çıkmak ve gelecek nesillere sağlam bir şekilde ulaştırmaktır.

Öte yandan, vakıf eserlerinin korunması için güvenlik personeli ve 7/24 izleme sistemleri ile kapsamlı tedbirler alınmakta, tarihi yapılarda çevre düzenlemeleri ve bilinçlendirme faaliyetleri sürdürülmektedir.

Valiliğimizin yürüttüğü "Erzurum Tarihin İzinde Ecdada Vefa Projesi" kapsamında, Aziziye Destanı'nın 147. yıl dönümü olan 9 Kasım 2024'te "Tabyalara Yürüyüş" etkinliği düzenledik. Öncesinde ilimizde bulunan 23 tabya, talep eden kurumlarımızla ilişkilendirilerek temizlik, bakım, koruma ve fonksiyon kazandırma çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca, kurumların sorumlu olduğu tabyalarda kendi faaliyet alanlarına uygun etkinlikler ve organizasyonlar düzenlenmiş, yönlendirme tabelaları yerleştirilmiş ve ecdadımızdan bize miras kalan bu tabyaların en iyi şekilde korunarak gelecek nesillere aktarılması için kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Ecdadımızın bizlere bıraktığı bu mirası en iyi şekilde yaşatmak, korumak ve ihya etmek hem tarihimize hem de geleceğimize karşı en büyük sorumluluğumuzdur.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Erzurum'daki çalışmaları hakkında ne söylemek istersiniz?

Vakıflar Genel Müdürlüğü, yalnızca

kültürel mirası koruma noktasında değil, aynı zamanda sosyal yardımlaşma ve dayanışma anlayışını yaşatma konusunda da önemli çalışmalara imza atmaktadır. Sorumluluk alanındaki bölgede, vakıf eserlerinin korunması, restorasyonu ve gelecek nesillere aktarılması noktasında büyük bir sorumluluk üstlenen kurum, bu alandaki faaliyetlerini titizlikle sürdürmektedir.

Bugün Erzurum'da vakıf eserlerinin %95'i, Vakıflar Bölge Müdürlüğümüzün koordinasyonunda restore edilerek yeniden ihya edilmiştir. Bu çalışmalar sayesinde, ecdat yadigarı yapılar hem turizme hem de kültürel yaşama katkı sunmaya devam etmektedir. Kalan eserlerin rölöve ve restorasyon projeleri tamamlanmış olup önümüzdeki aylarda restorasyon çalışmalarına devam edilecektir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, sadece fiziki restorasyonlarla sınırlı kalmayıp, hayırseverler tarafından bağışlanan Mülhak ve Mazbut Vakıfların da takibini yaparak, bu emanetleri layıkıyla yaşatmaktadır. Ramazan aylarında, bayramlarda ve yılın diğer zamanlarında ihtiyaç sahiplerine ulaştırılan yardımlar, vakıf kültürünün asırlardır süregelen bir miras olarak bugün de devam ettiğinin en güzel göstergesidir.

Bu anlayış çerçevesinde Vakıflar Genel Müdürlüğü, Ramazan ayının paylaşma ruhunu yaşatmak için 25 farklı Vakıflar Bölge Müdürlüğü aracılığıyla Türkiye genelinde iftar sofraları kurmaktadır. Ramazan boyunca herkes açık sıcak ve samimi iftar sofraları sunularak yardımlaşma kültürü yaşatmaya devam edecektir. Yetim ve kimsesizlerin buluşacağı gönül sofraları, 29 gün boyunca bereketin ve paylaşmanın adresi olacak.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Erzurum Bölge Müdürlüğü de bu kutsal görevi yerine getirerek bölgesindeki illerde Ramazan ayı boyunca günlük 11.000 kişilik iftar organizasyonu düzenlemektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Ramazan boyunca sürececek değerli çalışmaları, ecdadımızdan bize miras kalan vakıf kültürünü en güzel şekilde yaşatmaya ve paylaşmanın bereketini hissettirmeye devam edecek. Bu anlamda, bu kıymetli çalışmalar için Genel Müdürlüğümüz Sayın Sinan Aksu başta olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyor, bu kadim vakıf geleneğinin yaşatılmasında üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmeye devam ettiğimizi belirtmek istiyorum.

Erzurum vakıf eserlerini koruma ve gelecek nesillere aktarma konusunda vatandaşın bakış açısını değerlendirir misiniz?

Erzurum'da vakıf eserlerine, ecdat yadigarı olarak büyük bir hassasiyetle değer verildiğini gözlemlemekteyim. Bu bilincin genç nesillere aktarılması adına Vakıflar Bölge Müdürlüğü, belirli aralıklarla okullarda tanıtım amaçlı sunumlar düzenlemekte ve öğrencilere vakıf eserlerini tanıtmak amacıyla gezi programları organize etmektedir. Ayrıca, ecdadımızın bıraktığı bu kıymetli mirasın, vakfiye şartlarına uygun şekilde yaşatılmasına özen gösterildiğini görmek, toplumumuzdaki vefa duygusunun en güzel göstergelerinden biridir. Bu eserlerin geçmiş ve gelecek arasında kurduğu köprü vazifesinin bizden sonra da yüzyıllar boyunca sürdüreceğinden şüphemiz yoktur.

Erzurum'da sizi en çok etkileyen vakıf eser ya da eserleri hangileridir? Neden?

Erzurum'daki vakıf eserlerinin her biri, bende farklı ve derin duygular uyandırmaktadır. Selçuklu ve Osmanlı'dan miras kalan vakıf eserleriyle Erzurum, adeta bir açık hava müzesini andırmaktadır. Bu eserler arasında özellikle tarihi camilerimiz, şehrin ruhunu ve vakıf medeniyetinin izlerini en güçlü şekilde yansıtan yapılar olarak öne çıkmaktadır. Bu kıymetli mirasın korunması ve yaşatılması, hem tarihimize duyduğumuz vefanın bir gereği hem de geleceğe bırakacağımız en güzel emanetlerden biridir.

“Erzurum, tarih boyunca vakıfların yoğun şekilde faaliyet gösterdiği bir şehir olmuştur ve bu gelenek bugün de devam etmektedir. Biz de belediye olarak bu ruhu yaşatmaya özen gösteriyoruz” diyen Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen’e, Erzurum’un ‘2025 Yılı Turizm Başkenti’ seçilmesi hakkındaki düşüncelerini sorduk.

Öncelikle Erzurum’un “2025 Yılı Turizm Başkenti” seçilmesi, bizler için büyük bir onur ve gurur kaynağıdır. Bu karar, şehrimizin zengin tarihini, kültürel mirasını ve doğal güzelliklerini tüm dünyaya tanıtmaya fırsatı sunmaktadır. Erzurum, Selçuklu ve Osmanlı’dan miras kalan mimari eserleri, manevi değerleri, doğa sporlarıyla öne çıkan Palandöken Kayak Merkezi ve gastronomisiyle Türkiye’nin en özel şehirlerinden biridir.

Belediye olarak, turizm altyapısını güçlendirmek, tarihi mekânların restorasyonunu hızlandırmak ve şehrimize gelen ziyaretçilere unutulmaz bir deneyim sunmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu süreçte yerel esnafımızı, turizm sektöründeki işletmelerimizi ve tüm Erzurumluları bu büyük fırsatı en iyi şekilde değerlendirmeye davet ediyorum. 2025 yılı, Erzurum’un turizmde altın yılı olacak, inşallah bu süreçle birlikte kalıcı bir turizm hamlesini başlatmış olacağız.

Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Erzurum Büyükşehir Belediyesi olarak ortak çalışmalarınız nelerdir?

Erzurum, tarih boyunca vakıf kültürünün en güçlü yaşatıldığı şehirlerden biri olmuştur. Bugün de bu mirası yaşatmak adına Vakıflar Genel Müdürlüğü ile birçok ortak projeye imza

atıyoruz. Özellikle tarihi vakıf eserlerinin restorasyonu, şehrimizin estetik ve kültürel kimliğinin korunması adına büyük önem taşıyor. Kentsel dönüşüm ve vakıfların korunmasına yönelik çalıştay ve panellerde ortak hareket ediyoruz.

Sosyal Yardımlaşma vakıflarının önemini, yaşam alışkanlıklarımız ve kültürümüz açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türk-İslam medeniyetinin en önemli değerlerinden biri, vakıf kültürüdür. Sosyal yardımlaşma vakıfları, sadece ihtiyaç sahiplerine destek olmakla kalmaz, aynı zamanda toplumda

dayanışma ruhunu ve paylaşma bilincini güçlendirir. Erzurum, tarih boyunca vakıfların yoğun şekilde faaliyet gösterdiği bir şehir olmuştur ve bu gelenek bugün de devam etmektedir.

Biz de belediye olarak bu ruhu yaşatmaya özen gösteriyoruz. Belediyemiz bünyesinde oluşturduğumuz Hayır Çarşısı ile ihtiyaç sahibi ailelere düzenli destek sağlıyoruz. Aynı zamanda hayırsever vatandaşlarımızın katkılarıyla kimsesizler için aşevleri, giysi ve gıda yardımları ve yaşlı bakım hizmetleri sunuyoruz. Bizler de vakıf kültürünü yaşatarak Erzurum’u daha yaşanabilir bir şehir haline getirmeye devam edeceğiz.

“ 2025 yılı Erzurum’un Turizmde Altın Yılı Olacak ”

Ekleme istediğiniz konular var mıdır?

Erzurum, tarihi, kültürel ve doğal güzellikleriyle ülkemizin en önemli şehirlerinden biri olmasının yanı sıra, köklü vakıf geleneğiyle de örnek teşkil etmektedir. Biz de belediye olarak, bu mirası koruyarak şehrimizi daha yaşanabilir, daha güçlü ve daha sürdürülebilir bir şehir haline getirmek için var gücümüzle çalışıyoruz.

Önümüzdeki dönemde turizm yatırımları, tarihi yapıların restorasyonu ve sosyal yardımlaşma projeleri başta olmak üzere birçok alanda önemli projeler hayata geçireceğiz. Erzurum’un hem Türkiye’de hem de dünyada daha fazla tanınması ve hak ettiği değeri görmesi için çalışmalarımız sürecek.

Bu vesileyle tüm vatandaşlarımıza Erzurum’dan selam, sevgi ve muhabbetlerimi iletiyorum.

Erzurum’da sizi en çok etkileyen vakıf eser hangisidir, neden?

Erzurum’da birçok değerli vakıf eseri bulunuyor ancak benim için en etkileyici olanı Çifte Minareli Medresedir. Bu yapı, hem mimari ihtişamı hem de tarihi geçmişiyle Erzurum’un adeta sembolü haline gelmiştir.

Çifte Minareli Medrese, 13. yüzyılda Selçuklular tarafından inşa edilmiş ve dönemin en önemli eğitim kurumlarından biri olmuştur. Bugün hala Erzurum’un tarihi dokusunu ve ilim geleneğini yansıtan en önemli eserlerden biridir. Üstelik sadece Erzurum için değil, tüm Türkiye için büyük bir kültürel miras niteliği taşımaktadır.

Bu eserin korunması ve gelecek nesillere aktarılması için belediye olarak restorasyon çalışmalarına büyük önem veriyoruz. Çifte Minareli Medrese, Erzurum’un vakıf geleneğinin ve ilim merkezlerinden biri olma kimliğinin en güzel göstergelerinden biridir.

2025 Turizm Başkenti Erzurum

**KÜLTÜREL MİRASI VE TARİHİ
YAPILARIYLA ZENGİN BİR
TURİZM POTANSİYELİNE
SAHİPTİR**

**VAKIF ESERLERİ,
MİMARİ VE TARİHİ AÇIDAN
BÜYÜK ÖNEM TAŞIMAKTADIR**

Çifte Minareli Medrese

ÇİFTE MİNARELİ MEDRESE

Alaaddin Keykubad'ın kızı Hüdavend Hatun tarafından 1253 yılında yaptırılmıştır ve bugün Türkiye'nin yedi vakıf müzesinden biri olma özelliğini taşımaktadır. Şehrin sembollerinden biri haline gelen yapının mimarisinin ilk öne çıkan unsuru özelliğindeki geometrik süslemeler; en fazla avludaki sütun gövdelerinde, öğrenci odalarının kapı silmelerinde, eyvanların ön cephelerinde yer alır. Taç kapıda, avlu sütunlarını birbirine bağlayan kemerlerin yüzeylerinde ve kümbetin iç kısmında bitkisel süslemeler mevcuttur. Hatuniye Medresesi olarak da anılan bu eserin kümbeti Erzurum'da bulunan kümbetlerin en büyüğüdür. Her biri 26 metre yüksekliğindeki çinilerle süslü çift minare, bu tarihi esere isim olmuştur. Avlulu, 2 katlı, 4 eyvanlı olup,

37 oda ve bir camiye sahiptir. Açık avlulu medreselerin Anadolu'daki en büyük örneğidir. Taç kapı formundan ziyade çeşme nişleri ile yarım yuvarlak iki payanda vardır. 16 oluklu, firuze renkli çini kakmalı tuğladan yapma minarelerin kürsüleri de ilgi çekicidir. Taç kapının iki yanından yükselen silindirik minareler, tuğla ve mozaik çiniler ile süslenmiştir. Çinilerle süslü minarelere "Allah", "Muhammed" ve "ilk dört büyük halife" nin isimleri işlenmiştir. Taç kapıyı çeviren bitki süslemeleri, kalın silmeli panoların içindeki "ejder", "hayatağacı", "kartal" motifleri görülenleri kendine hayran bırakmaktadır. Anadolu'nun en büyük Selçuklu Medresesi olan Çifte Minareli Medrese Müzesi'nde; el yazması, hat levha, şamdan, halı, kilim gibi tarihi eserler sergilenmektedir.

ÜÇ KÜMBETLER

Erzurum'un önemli tarihi yapılarından biri olan Üç Kümbetler, Anadolu Selçuklu mezar yapılarının en güzel örneklerindendir. Erzurum'un tarihi yapıları arasındaki Üç Kümbetler, Çifte Minareli Medrese'nin güneyinde bulunur.

Yerli ve yabancı turistler tarafından büyük ilgi gören Üç Kümbetler, mimarisinin özgünlüğüyle dikkat çekmektedir.

Üç Kümbetler'in mimarisi, Selçuklu taş işçiliği ve geometrik desenler ile bezenmiştir. Yapıların dış cephesinde, o dönemin mimari anlayışına uygun olarak zarif taş oymacılığı ve süslemeler yer almaktadır. Çeşitli geometrik şekiller, yıldız motifleri ve bitkisel süslemeler, yapıları yalnızca birer mezar yapısı olmaktan çıkarak estetik açıdan da zengin kılmaktadır.

Üç Kümbetler

İLK VAKIF ANITI PASINLER

Pasinler Vakıf Anıtı, binlerce yıl boyunca Anadolu topraklarını hayırseverlik ruhuyla yoğuran vakıf medeniyetini ölümsüzleştirmek için yapılmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce de, ilk Vakıf senedinin 1048 yılında Seyyid Şerif Halil Dîvânî Zaviyesi Vakfı tarafından Pasinler'de düzenlenmiş olmasını dikkate alarak, söz konusu taşınmaz üzerine Vakıf Anıtı ve Namazgah yapılması planlanmıştır. Anıtın mimari tasarımı, vakıf kültürüne derin bir bağlılıkla yaklaşan Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi akademisyenlerinin özenli çalışmalarıyla hazırlanmıştır. Sanat ve tarih bilincini yansıtan bu tasarım, vakıf ruhunun mekâna işlenmiş bir yansıması olarak ziyaretçilerine ilham vermektedir.

Pasinler Anıtı

YAKUTİYE ULU CAMİİ

Erzurum'un en eski camilerinden biri olan Yakutiye Ulu Camii'ne Atabey Camii de denilmektedir. Taş işçiliği ile öne çıkan eser, bazı kaynaklarda var olduğu söylenen kitabesine göre Ebu'l Feth Melik Muhammed tarafından 1179 yılında yaptırılmıştır. Caminin kuzeybatısında yer alan minare, taş bir kaideye sahiptir. Evliya Çelebi'nin ünlü seyahatnamesinde de Ulu Camii hakkında, "Yetmiş yedi cami ve mescid vardır. En eskisi Ulu Camidir. Tebriz kapısının iç tarafında toprak damlı bir minareli bir camidir. Akkoyunlu padişahlarının binasıdır. Uzunluğu ve genişliği iki yüz adımdır. Minber ve mihrabı eski usulde yapılmıştır. İçinde düzenli şekilde yerleştirilmiş iki yüz ahşap sütun ve üstünde çam kirşler bulunur. Kubbe kargir değildir" ifadeleri yer almaktadır.

Yakutiye (Ulu) Atabey Camii

Anadolu'nun doğusunda yükselen, tarihin ve doğanın bir araya geldiği, benzersiz güzellikleriyle BÜYÜLEYEN KENTİN KRONOLOJİSİ

Erzurum

M.Ö. VIII. Yüzyıl
Urartu Egemenliği Dönemi	MÖ 330-323
İskender Dönemi
M.S. 34
Roma egemenliğinin Başlangıcı	M.S. 395
Bizans egemenliğinin başlangıcı
M.S. 700
Emevî Halifesi Abdülmelik'in oğlu Abdullah'ın Erzurum'u Bizans'tan geri alması	M.S. 1054
Tuğrul Bey'in Erzurum önlerine kadar ilerlemesi
M.S. 1202
Anadolu Selçuklu Sultanı II. Süleyman Şah'ın Saltuklular Beyliğini ortadan kaldırması	M.S. 1242
Erzurum'un Moğolların eline geçmesi
M.S. 1387
Timur'un, kenti Mutahharten'in yönetimine vermesi	M.S. 1468
Akkoyunlu Uzun Hasan'ın Erzurum'u ele geçirmesi
M.S. 1517
Yavuz Sultan Selim'in Erzurum'u Osmanlı yönetimine bağlaması	M.S. 1877
Erzurum'un yeniden Rus işgaline uğraması ve şanlı Aziziye Savaşı'nda Erzurum'un Türk tarihine emsalsiz bir zafer kazandırması

GFT ile ticarete yeni sayfa açın!

Alacakların bölünerek farklı ödemelerde kullanılabildiği,
çekin ve senedin çok ötesinde yeni nesil bir dijital ödeme ve tahsilat yöntemi.
Alacaklarınızı garanti altına alın, ödemelerinizi kolaylıkla ve hızlıca yapın.

VAKIF KATILIM

"Erzurum'da Tarihi Keşif"

Erzurum, tarih boyunca yaşamış birçok medeniyetin izlerini taşımaktadır. Urartular, Hititler, Persler, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlılar gibi birçok uygarlığın hüküm sürdüğü bu topraklar, adeta bir açık hava müzesi gibidir. Erzurum'da tarihi mekanları takip ederek harika bir kültür rotası deneyimi yaşayabilirsiniz.

CAMİLER

- Lala Mustafa Paşa Camii **3**
- Murat Paşa Camii **4**
- İbrahim Paşa Camii **6**
- Şeyhler Camii **8**
- Narmanlı Camii **10**
- Dervişağa Camii **11**
- Yakutiye Ulu (Atabey) Camii **12**
- Kurşunlu Camii **13**
- Ayaz Paşa Camii **14**
- Ali Paşa Camii **15**

MEDRESELER / KÜMBETLER

- 1** Yakutiye Medresesi
- 2** Ahmediye Medresesi
- 5** Kurşunlu Medresesi
- 7** Çifte Minareli Medrese

HANLAR

- 9** Cennetzade Hanı
- 16** Hacılar Hanı
- 17** Hapan (Kapan) Han
- 18** Gümrük Hanı

ERZİNCAN

- 1-** Sultan Melik Türbesi
- 2-** Kemah Ali Baba Türbesi
- 3-** Erzincan Kalesi
- 4-** Terzi Baba Türbesi
- 5-** Merkez Ulu (Cami-i Kebir) Camii
- 6-** Mama Hatun Külliyesi

AĞRI

- 1-** Hamur Kümbeti
- 2-** İshak Paşa Sarayı
- 3-** Eski Bayezid Camii

KARS

- 1-** Fethiye Camii
- 2-** Ani Tarihi Kenti

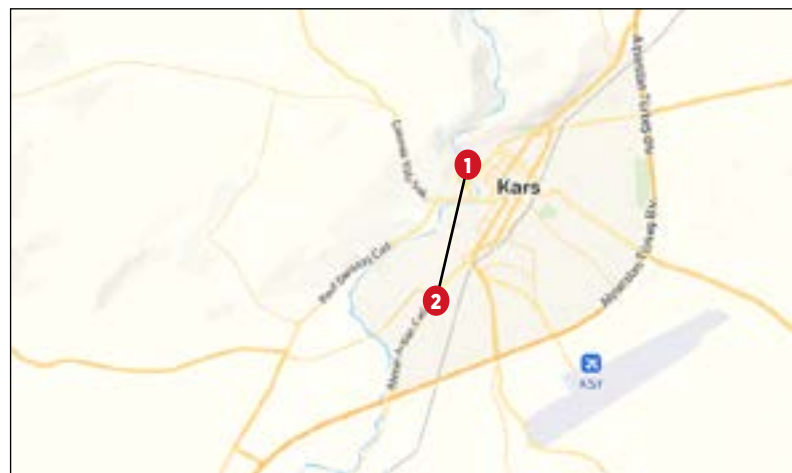
Erzincan

Erzurum

Ağrı

Kars

Palandöken

Yüzyıllardır kış sporları tutkunlarını ağırlayan ve doğal güzellikleriyle büyüleyen bu eşsiz mekan, zamana karşı tüm zarafeti ve görkemiyle Erzurum'u selamlamaya devam ediyor.

Palandöken Dağı üzerinde yer alan Palandöken Kayak Merkezi, kış turizmi denildiğinde akla ilk gelen yerlerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Türkiye'nin en uzun kayak sezonuna sahip ve ülkemizin en gelişmiş kayak merkezlerinden biri olan Palandöken Kayak Merkezi, 51 km uzunluğunda 44 adet piste sahiptir. Erzurum'un güneyinde yer alan 3 bin 176 m yüksekliğindeki Palandöken, 5 ay boyunca kayak yapmaya elverişli yapısı, kar kalitesi ve uzun pistleri ile dünyanın en önemli kayak merkezlerinden biridir. Kar yağışının Ekim-Kasım aylarında kendini

gösterdiği Erzurum'da, kayak mevsimi Kasım ayından itibaren başlamakta ve Nisan ayının sonuna kadar sürmektedir. Palandöken Kayak Merkezi; Alp disiplini ve snowboard için son derece uygun pistler sunarken; yamaç paraşütü, dağcılık, buz tırmanışı, hedikli kar yürüyüşü, skidoo safari, dev salıncak, insan sapanı ve paintball gibi farklı turizm çeşitleri için de alternatif oluşturmaktadır. Erzurum'un kış turizmi açısından büyük bir öneme sahip olan Palandöken Kayak Merkezi, yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olmayı sürdürüyor.

KIŞ TURİZMİNİN KALBI PALANDÖKEN

TERZİ BABA CAMİİ'NDE TOPLU BAYRAMLAŞMA PROGRAMI DÜZENLENDİ

Erzincan'da Ramazan Bayramı coşkusu, şehrin manevi atmosferini yansıtan bir bayramlaşma programı ile taçlandı. Binlerce kişi Ramazan Bayramı namazı için camilere akın etti. Vali ve protokol halkla bayramlaştı, birlik mesajları verildi.

Ramazan Bayramı sabahı Erzincan'da manevi bir atmosfer hâkimdi. Bayramın ruhunu yaşamak isteyen vatandaşlar, sabahın erken saatlerinde camilerde yoğun bir kalabalık oluşturdu. Başta Terzibaba Camii ve Camii Kebir olmak üzere birçok cami, sabahın ilk ışıklarında dolup taşı. Bayramın getirdiği sevinç, huzur ve maneviyat şehirde hissedilirken, Erzincan'da bayram sabahı adeta birlik ve kardeşlik tablosuna dönüştü.

Ramazan Bayramı nedeniyle Erzincan'da vatandaşlar bayram namazı için camilere akın etti. Terzibaba Camii'nde toplu bayramlaşma programı gerçekleştirildi. Bayramlaşma programına Erzincan Valisi Hamza Aydoğdu, Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Erzincan Belediye Başkanı Bekir Aksun, 3. Ordu Kurmay Yarbaşkanı Tuğg. İsmail Yayan, Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu, EBYÜ Rektörü Prof.Dr.

Akın Levent ve il protokolü Ramazan Bayramı namazını vatandaşlarla birlikte Terzibaba Camii'nde eda ettiler.

Vali Aydoğdu ve beraberindeki protokol üyeleri namazın ardından vatandaşlarla Ramazan Bayramı'nı tebrik ederek, Ramazan Bayramı'nın ülkemize, milletimize ve tüm İslam âleminde hayırlar getirmesini temenni ettiler. Bayramlaşma sonrası açıklama yapan Vali Aydoğdu, Erzincanlılarla aynı safta namaz kılmanın ve bayramı birlikte kutlamanın mutluluğunu yaşadıklarını anlattı.

Vali Aydoğdu, açıklamasında bayramların kardeşlik ve birlik duygularının pekiştiği özel zamanlar olduğunu belirterek, "Kardeşliğin şehri Erzincan'da kıymetli hemşehrilerimizle birlikte bayram namazımızı eda ettik. Bayramlar, birlik ve beraberliğin pekiştiği kırılganlık-

ların sona erdiği özel zamanlardır. Türk milletinin ve İslam âleminin Ramazan Bayramı'nı en kalbi duygularıyla tebrik ediyorum. Huzur içinde, barış içinde, birlik ve kardeşlik duygularıyla bu bayramı geçirmeyi yüce Rabbimizden niyaz ediyorum. Ramazan Bayramımız mübarek olsun. Allah bizleri nice bayramlara sağlıklı, huzurla ulaştırsın" ifadelerini kullandı.

HER GÜN 700 VATANDAŞ TERZİ SOFRASINDA BULUŞTU

Terzi Sofrası, Ramazan ayı boyunca Erzincan'daki yardımlaşma kültürünün en güzel örneklerinden biri olarak hafızalara kazındı. Ramazan ayının manevi atmosferi, birlik ve beraberlik içinde iftar sofralarında yaşatıldı.

Erzincan Valiliği ve Vakıflar Genel Müdürlüğü koordinesinde hayırsever vatandaşların destekleriyle her gün 700 vatandaş Terzi sofrasında bir araya geldi. Ramazan'ın 26. Gününde Vali Hamza Aydoğdu, Prof. Dr. İbrahim Ethem Geçim, Belediye Başkanı Bekir Aksun, Vakıflar Erzurum Bölge Müdürü Murat Uslu ve Erzincan protokolüyle birlikte Terzi Sofrası'nda iftar programında buluştu. Terzi Sofrası'nda iftar sofralarının kurulmasını sağlayan Prof.

Dr. İbrahim Ethem Geçim ile birlikte yemek dağıtan Vali Aydoğdu, konuya ilişkin şu ifadeleri kullandı: "Ramazan ayı paylaşmanın, yardımlaşmanın ve dayanışmanın ayıdır. Bizlerin böylesine

anlamalı bir sofrada bir araya gelmeye vesile olan Prof. Dr. Sn. İbrahim Ethem Geçim hocamıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz. Allah yaptıkları hayırları kabul etsin."

“
Ramazan
ayının manevi
atmosferi, birlik
ve beraberlik
içinde iftar
sofralarında
yaşatıldı”

”

COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜNLER

Erzurum, zengin kültürel mirası ve eşsiz coğrafyasıyla, birçok coğrafi işaretli ürüne ev sahipliği yapmaktadır.

Civil Peyniri

Oltu Cağ Kebabı

Hınıs Fasulyesi

İspir Kaymağı

Hingel

İspir Fasulyesi

Karnavas Dut

Küflü Civil Peyniri

Patates Borani

Kadayıf Dolması

Peynir Helvası

Soğan Dolması

Şalgam Çırtması

Aşkale Kısırı

Pekmezli Baklava

Su Böreği

Ehram Dokuma Kumaşı

Oltu Taşı

Mamahatun Külliyesi

1 MAMA HATUN KÜLLİYESİ

Erzincan Tercan'daki Mama Hatun Külliyesi, Erzurum ve çevresinde hüküm süren Saltuklu Beyli i'nin başına 587'de (1191) geçen II.  zzeddin Saltuk'un kızı Mama Hatun tarafından Erzurum-Erzincan kervan yolu üzerinde Tercan'da (eski adı Mamahatun) yaptırılmıştır.

Cami giriş portali kitabesinde yapım tarihi belirtilmemekle beraber, minare kapısının üzerinde bulunan 1938 tarihinde bugünkü caminin inşa edildiği düşünülmektedir. Mama Hatun Külliyesi Restorasyonu 2017-2019 yılları içi kapsamında cami, türbe, hamam ve kervansaray restorasyonları yapılarak  evre düzenlemesi gerçekleştirilmiştir. Restorasyonla güçlendirme yapılan kümbet, kervansaray, hamam ve camide zamanla eriyen, deforme olan ta lar s k lerek yerlerine yenisi konulmuştur. Selçuklu mimarisinin eşsiz örneklerinden biri olan Mama Hatun Külliyesi, ihtişamlı yapıları ve tarihi atmosferiyle ziyaret lerini etkilemeye devam ediyor.

Mamahatun Külliyesi

Sultan Melik Türbesi

2 SULTAN MELİK TÜRRESİ

Selçuklu Hükümdarı Alparslan'ın Anadolu'nun fethiyle görevlendirdiği Sultan Melik, 1071 - 1080 yılları arasında Kemah'la birlikte Erzincan, Divriği ve Şarkî Karahisar bölgelerini egemenliği altına almıştır. Bu bölgede kurulan Mengücek Beyliği'nin hükümrânlığı 1228 yılına kadar sürmüştür.

Selçuklu dönemine ait olan ve o devrin mimari özelliklerini yansıtan detayların bulunduğu Sultan Melik Türbesi, Mengücek

Beyliği dönemine aittir. Kemah'ın kuzeybatısındaki, kayalık platform üzerinde yapılmıştır. Türbe tuğla duvarlı, sekiz köşeli bir yapıdır. Yapının alt tarafında bulunan mezar odasının ortasında üst katı taşıyan sekizgen bir sütun vardır. Orta direk, tavan silmeleri ve tavan, tuğla örgü düzenindedir. Türbe, inşa malzemesi ve mezarların orijinal şekli ile dikkat çekmektedir. Türbede, Mengücek Beyliği döneminde yaşayan Sultan Melik'in mumyalanmış naaşı ile beş mezar bulunmaktadır.

3 TERZİ BABA TÜRRESİ

Asıl adı Muhammed Vehbi olan Terzibaba, 1779-1848 yılları arasında yaşamış ve mesleği terzilik olduğu için "Terzibaba" olarak anılmıştır. Tasavvufi konuları içeren "Kenzil Fütuh" adlı bir eserleri mevcuttur. Terzi Baba'nın hayatı boyunca dikkat çeken en temel şahsiyet özelliklerinden birisi, alçak gönüllülüğü ile fakirlere yakınlığıdır. Beldenin manevi mimarı Terzibaba'nın mezarı, kendi adıyla anılan şehir mezarlığının içindedir. Kutsal bir manevi kişiliğe sahip olan Terzibaba'nın türbesi, halk tarafından yoğun ilgi görmektedir. Erzincan'da manevi bir figür olan Terzibaba'nın türbesine dört basamaklı merdivenle çıkılır. Yapının giriş bölümünde iki sütunlu ve üzeri kurşun kaplı, yağmurluk çıkması bulunmaktadır. Süsleme unsurlarının yer almadığı türbenin içi sade, sekizgen planlı düz bir örtüden oluşmaktadır. Türbenin kapısı ve pencerelerinde çapraz demir kafesler vardır. Türbenin içerisinde bulunan iki sandukanın büyük olanı Terzibaba'ya diğeri ise Terzibaba'nın en yakın müritlerinden birine aittir. Bir yangın sonucu harap olan türbe, 1980'li yıllarda betonarme olarak tekrar yapılmıştır. Mezarlık, Osmanlı mimarisi özelliği olan kesme taştan inşa edilmiştir.

Terzi Baba Türbesi

MÜDERRİS İBRAHİM EFENDİ CAMİİ

MÜDERRİS İBRAHİM EFENDİ CAMİİ

18. yüzyıldan günümüze ulaşan Müderris Efendi Camii, kuzey-güney doğrultuda dikdörtgen plânlıdır. Caminin doğu, batı ve güney duvarlarında üçer mazgal pencere yer almaktadır. Dış cepheleri bölgeye özgü volkanik taşlardan ve andezitten kaba yonu taşlarla örülmüştür. Üst örtüsü düz damdır. Tavan, oyma süslemeli iki ahşap sütun ayak ile desteklenmiştir. Harim bölümünü incelikli sayılabilecek bir göbek süslemesiyle düz ahşap tavan örtmektedir.

İç ve dış mekânında zarif detayların yer aldığı cami giriş kapısı kemer köşeliğindeki dikdörtgen kartuş içinde Osmanlıca Amel-i Osman sene 1185 (M. 1771-1772) tarihi kazınmıştır. Bu tarih, caminin inşa tarihi mi yoksa kapıyı inşa eden taş ustanın imzası mı hususu belirsizdir. Uzun yıllar depo ve ahır olarak kullanılarak tahrip olan tescilli yapı şahıs mülkiyetinden bağış ve satın alma ortaklığında Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetine (Hacı Mucid Vakfı) geçirilmiştir. Müderris Efendi Camii, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilip, ibadete açılmıştır. lüğü tarafından restore edilip, ibadete açılmıştır.

İŞLETMELERİN FİNANSAL YÖNETİM ÇÖZÜMLERİ TEK UYGULAMADA

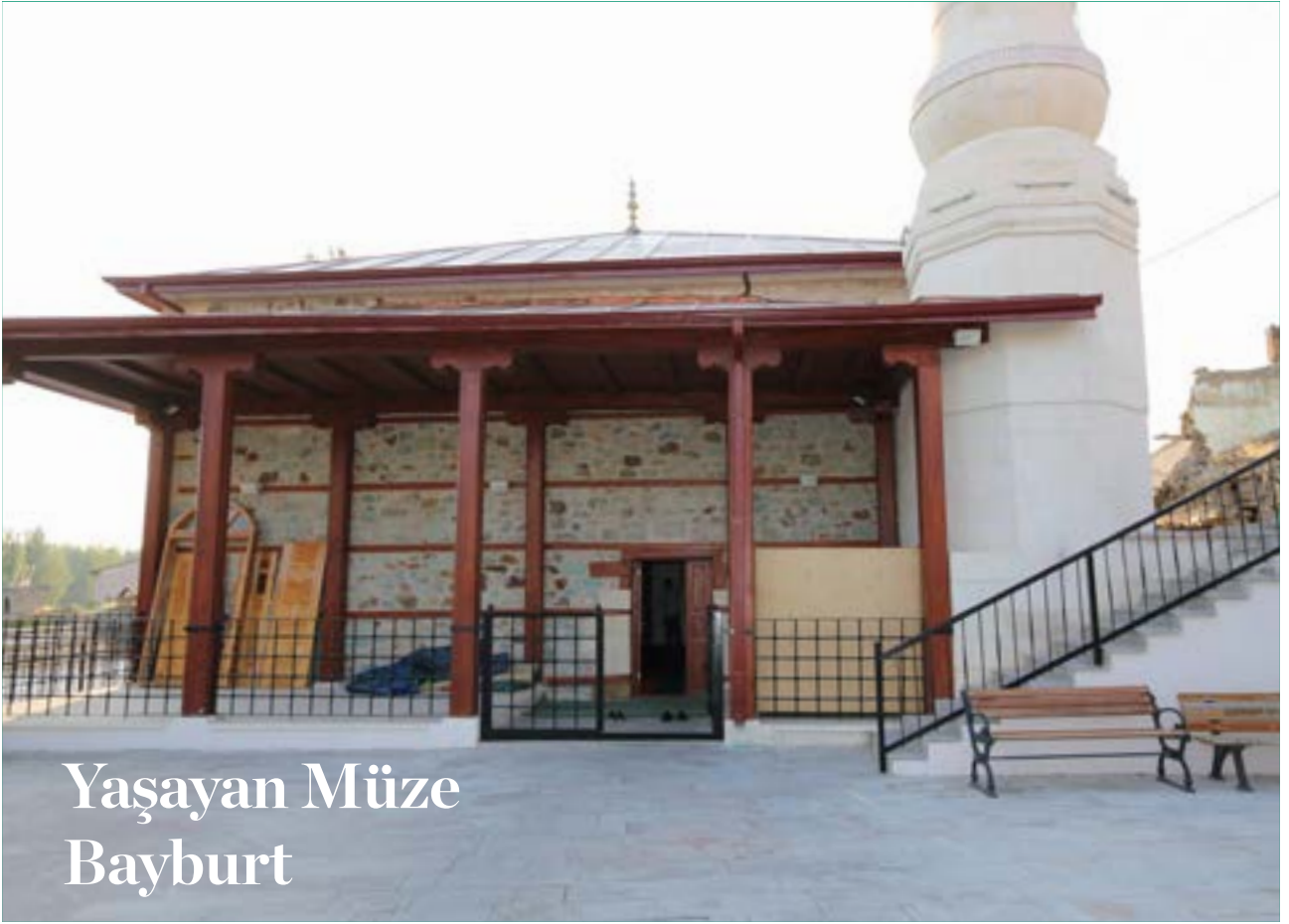
- SATIN ALMA - SGK ÖDEMELERİ
- VERGİ ÖDEMELERİ - ÖDEME ALMA
- STOK TAKİBİ - POS İŞLEMLERİ

Ücretsiz
Kullanım

1000
Kontör Hediye

Yaşayan Müze Bayburt

KONURSU ULU CAMİİ
Ahşap işçiliğinin en güzel örneklerinden biri olan Konursu Ulu Camii, Bayburt'un Konursu köyünde çivi kullanılmadan inşa edilmiştir. Kent merkezine 15 kilometre uzaklıktaki Konursu köyünde bulunan ve iç mekânı çivi kullanılmadan yapılan cami, ahşap işçiliğinin bölgesel özelliklerini de barındıran kırlangıç tavana sahiptir. Caminin, ceviz ağacından yapılmış mahfil, minber ve vaaz kürsüsündeki el işçiliği, Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya taşıdıkları binlerce yıllık geleneğini günümüze ulaştırıyor. 18. yüzyılda inşa edilen Konursu Ulu Camii, dört ahşap destekli camilerin bölgesel mimariyle bütünleşmiş güzel bir örneği olarak gösteriliyor. Köyde 1812 yılında eğimli arazide dört ahşap destek üzerine kurulan ve Türk geleneğinin yansımalarının görüldüğü caminin tavanı da ahşaptan inşa edilmiş. Kare şeklindeki camide bulunan ahşap malzemenin tamamı, çivi ve tutkal kullanılmaksızın büyük bir ustalıkla birbirine geçirilerek yapılmış. Birçok kez tadilat geçiren ve son olarak 2015 yılında Erzurum Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından restore edilen cami, yılın her mevsiminde ziyaretçilerin ilgi odağı oluyor.

18. yüzyılda inşa edilen Konursu Ulu Camii yapımında çivi ve tutkal kullanılmamıştır.

2 VEYSEL EFENDİ CAMİİ

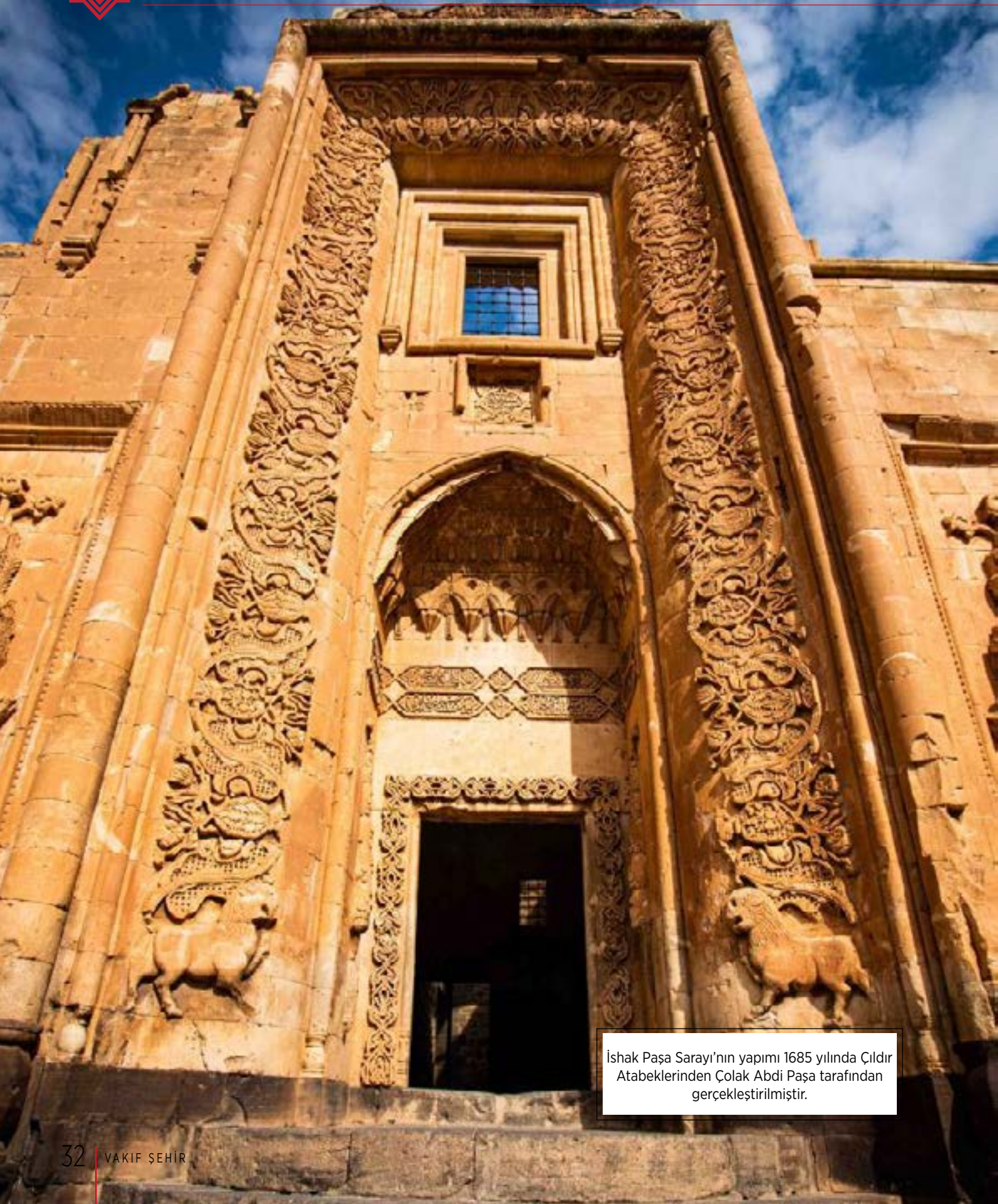
Osmanlı dönemi yapılarından izler taşıyan Veysel Efendi Camii, dikdörtgen planlı harim ana mekân ve sonradan eklenen dikdörtgen planlı son cemaat yerinden oluşmaktadır. Veysel Efendi Camii, yazılı kaynaklara dayanılarak 16. yüzyıla tarihlenmektedir. Harim ana mekân kubbe ve yanlarda

tonozlar ile son cemaat yeri ise eğik çatı ile örtülmüştür. Ana mekânın örtüsü taş sütunlar ile taşınmaktadır.

Bayburt'un önemli dini ve kültürel yapılarından biri olan caminin kuzeybatı köşesinde yer alan tamamen taştan yapılmış minaresi tek şerefeli olup, girişi cami içinden sağlanmış. Yapının duvar köşeleri, kat silmesi ve pencere söveleri yöresel

sarı kesme taş kaplamalıdır. Doğu cephesine bitişik şekilde yapılan imam evi ve cami medresesi yer almaktadır. Medrese girişi son cemaat yerinde bulunmaktadır. Ana giriş kapısı kademeli taş sövelidir. Giriş, çift kanatlı ahşap kapıyla sağlanmaktadır. Ana mekânda bulunan ana taşıyıcı sütunların başlıkları bitkisel motiflidir. Kadınlar mahfiline, harim ana

mekândan kedi basamaklı demir merdiven ile çıkılmaktadır. Cami mihrabı taç mihrap şeklindedir ve alın kısmında süslemesi bulunmaktadır. Ahşap olan minber beyaz boyalı ve süslemesizdir. Camide kullanılan malzemeler ve işçilik, Bayburt'un geleneksel yapı tarzını yansıtan özellikler gösterir. çekicidir.

İshak Paşa Sarayı'nın yapımı 1685 yılında Cıldır Atabeklerinden Çolak Abdi Paşa tarafından gerçekleştirilmiştir.

Ağrı'nın En Değerli Tarihi Miraslarından İshak Paşa Sarayı

İSHAK PAŞA SARAYI

Ağrı'nın tarihi ve kültürel mirasının en önemli simgelerinden İshak Paşa Sarayı, Osmanlı İmparatorluğu döneminin en önemli ve etkileyici yapılarından biri olarak ön plana çıkıyor.

Mimarisi, tarihi ve kültürel önemiyle dikkat çeken İshak Paşa Sarayı'nın yapımı 1685 yılında Çıldır Atabeklerinden Çolak Abdi Paşa tarafından gerçekleştirilmiştir. Saray, aynı soydan gelen Küçük İshak Paşa zamanında 1784'te tamamlanmıştır. Saray 115x50 metre boyutlarında, tesviye edilmiş Karaburun tepesi üzerine terası, iki avlu ile bu avluları çevreleyen çeşitli yapı topluluğundan oluşmaktadır. Bazı kısımları tek, bazı kısımları iki, bodrum dahil bazı kısımları üç katlı olarak yapılan yapı, Doğu-Batı yönünde yaklaşık

7 bin 600 metrekare bir alan üzerine oturtulmuştur.

İshak Paşa Sarayı, sanat tarihi açısından sadece Osmanlı İmparatorluğu'nun değil, aynı zamanda tüm Türk-İslam mimarisinin önemli bir temsilcisidir. Saray, barındırdığı farklı kültürlerin mimari ve sanatsal öğelerini birleştirerek, tarihsel sürecin zenginliğini yansıtarak görünümleri büyülemektedir. Aynı zamanda, dönemin modern mühendislik anlayışına dair izler de taşıyarak, yapının sadece görsel değil, işlevsel açıdan da ileri bir teknolojik anlayışı yansıtmaktadır. Yapıda, bir saray için gerekli tüm bölümler vardır. Sarayın girişi, doğu cephesindedir. Anıtsal taçkapı, avlulara çıkan diğer kapılar gibi, kabartma, süsleme ve zengin bitki motifleriyle Selçuklu sanatının özelliklerini

taşımaktadır. Taş duvarların içinde görülen boşluklar, sarayın kalorifer tesisatı andıran merkezi ısıtma sistemiyle ısıtıldığını göstermektedir. Osmanlı döneminde Ağrı'da yapılan en büyük ve en önemli mimari eser olan İshak Paşa Sarayı, Geleneksel Türk Mimari karakterinde ve Selçuklu Mimarisi biçiminde bir yapıdır. Bu yapılar topluluğunda Osmanlı ve Selçuklu mimarisinin öğeleri yanında, Avrupa sanatının Barok üslubunun etkileri de görülmektedir. Zamanın en modern ve ileri anlayışı ile yapılmış olmakla birlikte genel hatları Türk mimarisinin özelliklerini taşımaktadır. Görkemli özel mimarı yapısı, anıtsal taç kapıları, haremi, selamlığı, cami ve yüzlerce odası ile görülmeye değerdir.

Ejder Kervansarayı

EJDER KERVANSARAYI

Iğdır'ın merkez yerleşim alanına 15 km mesafede, Kervansaray köyünde yer almaktadır. 13. yüzyıl sonlarında Anadolu Selçuklu Devleti'nin yaptırmış olduğu son eserlerden biridir. Sürmari Emiri Şerafettin Ejder tarafından yapıldığı bilinmektedir. Doğu-batı yönünde konumlanmış olan kervansaray dikdörtgen planlıdır. Dışarıdan kulelerle desteklenmiştir. Plan olarak üç bölmeli şahin ve arkada üç nefli kapalı hol sisteminden ibarettir. Giriş portalı sivri kemerli olup, zengin süslemeleri ile monoton olan cepheyi canlandıran tek

mimari öge olarak gözükmetedir. İç kısma açılan ikinci kapı sivri kemer ile geçilmiştir. Giriş portalı üzerinde yer alan bitkisel süslemeler ve kıvrık dallar ile işlenmiş, baklava motifi ile sivri kemer oluşturulmuştur. Bu süslemelerin ortasında oluşan yıldızların içerisinde mavi-yeşil aynalar yer almaktadır. Kapının halk arasında adı "Aynalı Kapı"

olarak geçmektedir. Aynalı kapı, hem mimari hem de süsleme açısından Selçuklu sanatının zirve örneklerinden biridir ve kervansarayın en dikkat çekici unsurlarından biridir. Ejder Kervansarayı, hem mimarisi hem de tarihsel önemiyle ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir.

13. yüzyıl sonlarında Anadolu Selçuklu Devleti'nin yaptırmış olduğu son eserlerden biridir.

“İğdır’da Geleneksel El Sanatlarının Yaşatılması”

“

İğdir’da teknolojik gelişmeler ve modernleşme süreci, büyük çapta bir el sanatı üretimini engellemiş olsa da, küçük çapta bazı geleneksel el sanatları hala yaşatılmaktadır. Bu sanatların korunması, bölgenin kültürel mirasını sürdürmek ve ekonomik anlamda katkı sağlamak açısından önem taşımaktadır.

”

Teknolojik gelişmelerin etkisi birçok alanda kendini gösteriyor. Teknolojik gelişmeler, çoğu yörede olduğu gibi, İğdir yöresinde de el sanatları ürünlerini ya büyük ölçüde ortadan kaldırmış ya da orijinal yapım süreçlerini olumsuz etkilemiştir. Bu süreç, geleneksel el işçiliği ürünlerinin azalmasına neden olmuş, ancak yine de bazı sanatlar ve gelenekler günümüze kadar gelmeyi başarmıştır.

Bölgedeki geleneksel el işçiliği ürünleri, zaman içinde azalmakla birlikte, bazı sanatlar ve bunlara bağlı adetler hala yaşatılmaktadır. Günümüzde geleneksel işçilik yöntemlerinin yerini makineler almış ve birçok el sanatı kaybolmaya yüz tutmuştur. Ancak, geçmişte önemli bir yer tutan bazı el sanatları, hala küçük çapta da olsa geleneksel yöntemlerle imal edilmektedir. Bütün bu gelişmeler neticesinde, İğdir’da ne yazık ki, Kafkas kilimlerinin dışında, geniş çapta el sanatı çalışması yapılamamaktadır. Özellikle kadınların 20-30 yıl öncesine kadar ördükleri, göz alıcı motiflerle süslenmiş yün ve pamuk

çoraplar, kıymetli el işlerinden biriydi. Ancak bu geleneksel el örgüleri artık neredeyse kaybolmuş durumda. Yine de, Kafkas kilimlerinin üretimi, bazı alana ilgili vatandaşlar ile Halk Eğitim Müdürlükleri’nin çabalarıyla devam ettirilmektedir. Bölgeye özgü motif ve desenleriyle geçmişin izlerini taşıyan

bu kilimler, günümüzde sınırlı üretimde olup, geniş kitlelere yayılmamaktadır. Küçük çaplı da olsa bu geleneklerin korunması ve yaşatılması, hem bölgenin kültürel mirasının devamı hem de ekonomiye katkı sağlaması açısından önemlidir.

KARS KÜMBET CAMİİ

Kars'ın tarihi ve kültürel mirasının önemli bir parçası olan, Osmanlı, Rus ve Cumhuriyet dönemlerinin etkilerini üzerinde barındıran bir yapı, Kümbet Camii...

Kral Abbas 2. Tekvor tarafından 932-937 yılları arasında 12 havari adına yaptırılmıştır. 1579 yılında camiye çevrilen yapı, 1778 yılında Ruslar tarafından tekrar kiliseye çevrilmiştir. Cumhuriyet döneminde uzun bir süre müze olarak kullanılmıştır. 1950 yılında tekrar cami olarak kullanılmak üzere açılmıştır. Bu tarihten itibaren, yapı cami olarak işlevine devam etmektedir. Yapısal Özellikler ve Restorasyonlar Kümbet Camii, tarih boyunca birçok onarım ve değişim sürecinden geçmiştir. Son yıllarda gerçekleştirilen büyük restorasyonlar, caminin orijinal yapısını ve estetik özelliklerini geri kazandırmak için yapılmıştır. 2007 ve 2015 yıllarında yapılan restorasyonlarla yapı büyük bir

yenileme sürecine girmiştir. Restorasyonlar sırasında, taş olan üst külah örtüsü sökülüp, ıslah edilerek yeniden yapılmıştır. Ayrıca, caminin tüm cephelerinde taş temizliği yapılmış ve derz uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Çevre düzenlemesi de ihmal edilmemiştir; çardak tefrişi yapılarak, zemine taş döşemeleri yapılmıştır. İç mekânda da önemli yenilikler gerçekleştirilmiştir. Ahşap mihrap, minber ve kürsü yeniden yapılmış ve caminin ahşap döşemesi yenilenmiştir. Tüm demir kapı ve pencere aksami ahşap olarak yenilenmiştir. Bu restorasyonlar, Kümbet Camii'nin hem estetik hem de işlevsel özelliklerini tekrar kazandırmıştır.

ULU CAMİİ

Kars Kaleiçi Mahallesinde bulunan Ulu Camii, Sultan İbrahim döneminde (1640-1648) Kars Beylerbeyi olan Dilaver Paşa tarafından 1643 yılında yaptırılmıştır. I. Dünya Savaşının sonlarında Ermeniler tarafından yakılmış, kalıntıları depremde zarar görmüş ve kullanılamaz duruma gelmiştir. Ulu Camii, 1997 yılında restore edilmiş ve orijinalliğini büyük ölçüde yitirmiş, yeni bir cami görünümünü almıştır. 2008 yılında ve 2013 yıllarında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilmiştir. Günümüzde hala ibadete açık olan Ulu Camii, hem Kars'ın kültürel mirası hem de dini yaşamı için önemli bir mekân olarak varlığını sürdürmektedir. Cami, mimari yapısı ve tarihi geçmişi ile Kars'ın önemli sembollerinden biridir ve şehre gelen ziyaretçilerin ilgisini çekmektedir.

Ulu Camii

ALİAĞA CAMİİ

1579 tarihinde Osmanlı Padişahı III. Murad'ın emri ile Lala Mustafa Paşa tarafından Kars'ın yeniden imar çalışmaları sırasında yaptırılmıştır. Kars Kalesi'nin batı eteğinde yer alan Aliğa Camii, Cumhuriyetin ilanından sonra önemli miktarda onarım görmüştür. Dönemin mimari özelliklerini yansıtan önemli bir yapı olan cami, kare planlı ve tek katlıdır. Günümüzde hala aktif olarak kullanılan Aliğa Camii, Kars'ın tarihi dokusunun önemli bir parçasıdır.

Aliğa Camii

Aliğa Camii

ATATÜRK EVİ MÜZESİ

Millî mücadelenin öncüsü Erzurum'un önemli tarihi noktalarından biridir ve Kurtuluş Savaşı'nın simgelerinden olan Erzurum Kongresi'nin gerçekleştirildiği yerdir. 1919 yılında Mustafa Kemal Atatürk, burada düzenlenen Erzurum Kongresi'ni yönetmiş ve bu kongre, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi'nin temellerini atmıştır.

Müze, Atatürk'ün Erzurum'daki kongredeki hatıralarını ve dönemin diğer önemli figürlerini anmak amacıyla çeşitli tarihi belgeler, fotoğraflar ve kişisel eşyalarla donatılmıştır. Erzurum Atatürk Evi Müzesi, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi, dönemin sosyal, kültürel ve siyasi yapısını anlamak için önemli bir mekândır.

TORTUM ŞEHALESİ

Türkiye'nin en yüksek şelalelerinden biri olan Tortum Şelalesi, doğal güzelliği ve ihtişamıyla görenlerin dikkatini çekmektedir. Tortum Gölü'nün kuzey ucu ile Tev Vadisi arasındaki heyelan kütlesi üzerinde yer alan Tortum Şelalesi, 22 metre genişliğinde ve 48 metre yüksekliğindedir.

Tortum Şelalesi, hem doğa ile iç içe olmayı sevenler hem de Türkiye'nin en etkileyici doğal zenginliklerini görmek isteyenler için ideal bir ziyaret noktasıdır. Özellikle yaz aylarında yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken şelale çevresinde çeşitli aktiviteler de yapılmaktadır.

Tortum Şelalesi

Bu tarihi ev, Atatürk'ün Erzurum'a yaptığı ziyaretin ardından 1984 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır.

Atatürk Evi Müzesi

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI'NI COŞKUyla KUTLUYORUZ

Mustafa Kemal Atatürk, Cumhuriyet'e giden yolda, 23 Nisan'ı çocuklara armağan ederek Türk Milleti'nin geleceğine verdiği önemi ortaya koymuştu. Bizim daha eski devirlerimizde de çocuklar her zaman toplumca sevilip, korunup, önemsenmişti. Klasik çağlarda dünyanın birçok yerinde çocuklar en dezavantajlı kesim olurken, Müslüman toplumlarda ise çocuklar İslam dininin öğretileri doğrultusunda "Cennet kokulu sabiler", "Allah'ın emaneti" ve "Evin neşesi" anlayışıyla huzur içinde yetiştirilip, büyütülmekteydi. Medeniyetimizdeki çocuklara yönelik bu ilgi, kurulan çok sayıdaki vakıfla da somut hale gelmişti. Hayırsever ecdadımız; çocukların ihtiyaçlarını gidermek, yüzlerini güldürmek, sevindirmek için fevkalade ince düşüncelerle vakıflar kurmuştu.

İşte o vakıflardan bir demet...

Öğrenciye Burs Veren ve Elbise Alan Vakıf, Öğrenciyi Pikniğe götüren ve Harçlık Veren Vakıf, Öğrenciye Mürəkkep Dağıtan Vakıf, Öğrenciye Kiraz ve Üzüm Yediren Vakıf, Öğrenci Odalarına Eşya Vakfeden ve Öğrenciye Kışın Sıcak Su Isıtan Vakıf...

Öğrenciye Burs Veren, Elbise Alan Vakıf

Vakıf, haftada iki gün Sultan Bayezid Camii'nde faydalı ilimler, Fıkıh, Hadis ve Tefsir dersi verecek. Ahmet Efendi'ye günlük altı akçe verilmesini, Atik Ali Paşa Camii'nde aynı dersleri ve Tecvid ile Kur'an dersleri verecek kişilerin her birine günlük sekiz akçe verilmesini, İstavroz Köyü'ndeki muallimhane hocası, yardımcısı ve on beş öğrenci çocuğa her yıl bir kıyafet satın alınmasını şart koşmuştur. İstanbul'da Eski Bedesten

yanında Hüseyin Ağa Mahallesi'nde Çadırcı Mustafa Muallimhanesi'nin yirmi adet öğrencisine her yıl birer kıyafet ve kuşak alınmasını, her birine otuzar akçe para verilmesini vakfetmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak günümüzde de öğrenci kardeşlerimize burs veriyoruz. Burs verdiğimiz başarılı çocuklarımızın başarılarını desteklemek amacıyla başarı destekleri veriyor, yaz aylarında bursiyerlerimizi pikniğe götürüyoruz.

“Anadolu’nun en stratejik ve kültürel merkezlerinden Erzurum”

*“Hak şerleri hayr eyler
Zan etme ki gayr eyler
Ârifânı seyr eyler
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler...”*

İbrahim Hakkı Hazretleri

ERZURUM’DA VAKIF MEDENİYETİ İZİNDE: CAFER EFENDİ VAKFI

Erzurum... Yiğit insanlarıyla ve Nene Hatunların ruhuyla yoğrulmuş şehir. Sadece Doğu’nun değil, Kafkasların da en önemli merkezlerinden biridir Erzurum. 1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında Erzurum’a gelen Aleksandr Puşkin, burayı “Asya Türkiye’sinin en önemli kenti” olarak tanımlar.

Erzurum yalnızca tarihi ve kültürüyle değil, Pasinler’de 1048 yılına ait ilk vakfiyeyi bünyesinde barındırmasıyla da önem arz eder. İlk resmi vakıf senedi, Seyyid Şerif Halil Divani Zaviyesi Vakfı tarafından bu bölgede düzenlenmiştir. Bu belge, Erzurum’un, vakıf medeniyetinin önemli bir durağı olduğuna işaret eder.

CAFER EFENDİ VAKFI

Tarih boyunca Anadolu’nun en stratejik ve kültürel merkezlerinden biri olan Erzurum, yalnızca askeri ve ticari işlevleriyle değil; aynı zamanda ilim, ibadet ve hayırseverlik faaliyetlerinin yoğunlaştığı bir vakıf medeniyetinin temsilcisi olarak da öne çıkar. Osmanlı İmparatorluğu döneminde, özellikle 17. yüzyılda vakıflar eliyle şekillenen şehir dokusunda Cafer Efendi Vakfı’nın özel bir yeri bulunur. Caminin, medresenin, hamamın, çeşmenin, çilehanenin ve birçok akarın yer aldığı bu vakıf, Erzurum’un sosyal, kültürel ve ekonomik dokusu üzerindeki etkileriyle dikkat çeker.

Hacı Cafer Efendi bin Ebubekir hakkında ulaşabildiğimiz bilgiler gösteriyor ki Mukataacı (hazine memuru) ve vilayet muharriri olan Cafer Efendi, aynı zamanda hac farızasını yerine getirmiş,

seyyid ve dindar bir zattır. 17. Yüzyılda Erzurum’daki hayırseverliği, misafirperverliği ve bilginliğiyle öne çıkmış şahsiyetlerinden biridir. Evliya Çelebi’nin Erzurum seyahatinde ondan övgüyle bahsetmesi de kişiliğine dair büyük ipuçları verir. 1651 yılında, ne yazık ki şehit edilmiştir. Mezar taşı kitabesinde bu ölümün “zulüm ile” olduğu belirtilmiştir. Vakfiyede kendisinden “Erzurum Vilayeti Kâtibi” olarak da söz edilir.

Cafer Efendi’nin 1650-1651 tarihli vakfiyesi, klasik Osmanlı vakfiyelerinin ilahi hikmet ve ebedi hayat vurgusunu taşır. Vakfiye metni yalnızca mülklerden bahsetmez; aynı zamanda ahirete yönelik hayır niyetlerini de ifade eder. Vakfiye; hem şehir halkının ibadet ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamaktan hem de yoksullara, dervişlere, yolculara yönelik hizmetlerden bahseder.

CAFERİYE KÜLLİYESİ: BİR HAYIR KOMPLEKSİ

Prof. Dr. Haldun Özkan'ın tespit ve incelemelerinden elde ettiğimiz bilgilere göre Vakfın merkezi, bugün de ayakta olan Caferiye Camii'dir. Caminin doğusunda çilehane, batısında medrese, güneyinde vakıf hamamı bulunuyordu.

Cami, giriş kapısı üzerinde beş satırlık kitabeye göre, Sultan İbrahim'in hükümdarlığı zamanında Erzurum Hazinesi Mukataa memuru Ebubekir oğlu Hacı Cafer tarafından 1645 yılında yaptırılmıştır. Avlusunda dokuz lüleli bir

çeşme yer alıyordu. Medresesi, hamamı ve dokuz lüleli çeşmesi ne yazık ki günümüze ulaşmamıştır. Günümüzde sonradan yapılan tek lüleli bir çeşmesi vardır.

Çilehane, özellikle Halveti tarikatına mensup dervişlerin kalması ve tevhid getirmesi için yapılmıştı. Cafer Efendi, çilehanede kış gecelerinde cuma ve pazartesi yatısı namazlarından sonra; ayrıca Kadir, Regaib ve Berat gecelerinde de zikrin devam etmesini şart koşmuştu. Camide ise Ramazan ve kandil gecelerinde kandil ve mum yakılmasını istemişti.

Vakfiyeye göre bu medresede tövbe-kâr, seyyah, iyilik tavsiye eden talebelerin faydalı din ilimlerini öğrenmesi gerekir. Medrese ne yazık ki günümüze ulaşamamıştır; 20. yüzyılın başlarında yol genişletme çalışmaları sırasında yıkılmıştır. Evliya Çelebi'nin bahsettiği mektebin hâlihazırda ayakta kaldığı düşünülmektedir.

Caferiye Camii'nde vakfiyenin özeti bulunur. Mermer üzerine kazınmış olan bu yazıt, vakfın nasıl "ölümsüzleştirildiğini" gösterir. Vakfiyesi caminin içerisinde bulunan sayılı camilerden biridir.

Caferiye Camii 2006-2007 yılında Erzurum Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından onarılmış ve ihya edilmiştir.

Bu resme bakarak şöyle söylemek mümkündür:

*Erzurum kilidi mülki İslam'ın Mevla'ya emanet olsun Erzurum
Erzurum derbendi ehli imanın Mevla'ya emanet olsun Erzurum*

Alvarlı M. Lutfi Efendi

VAKFIN EKONOMİK TEMELLERİ

Sultan İbrahim tarafından 12 Ocak 1647 tarihli bir hatt-ı hümayûn ile Erzincan'ın Balıklı (Pürk) Köyünün tamamı ve neft kuyuları, hazine kâtibi Cafer Efendi'ye verilmiş, yaptığı ibadet ve hayır eserlerinin kıyamete kadar hizmet edebilmesi umulmuştur. Vakfiyesinde neft kuyusunun bulunduğu vakıflardan biridir.

Cafer Efendi, Pürk Köyü'nü de içindeki boyahane ve neft kuyusuyla birlikte vakfetmiştir. Bu köy harabe hâldeyken onarılmış ve vakfın önemli gelir kaynaklarından biri hâline getirilmiştir. Ayrıca Erzurum içinde hamam, tabakhane, mumhane, sebze bahçeleri, dükkânlar gibi çeşitli taşınmazlar da vakfa dâhil edilmiştir. Bu yapılar hem müesseseye gelir sağlamış hem de şehrin gündelik ekonomik hayatını da şekillendirmiştir.

Cafer Efendi Vakfı, yalnızca bir külliye değildir. Bu vakıf, aynı zamanda 17. yüzyıl Erzurum'unun sosyal mimarisini de gösteren önemli bir yapıdır. Bu vakıf sayesinde Erzurum'da pek çok yapı inşa edilmiş, şehir halkının gündelik yaşantısına yön veren bir ağ kurulmuştur. İbadet, eğitim, temizlik gibi hizmetler bir araya getirilmiş; şehirli Müslüman kimliği, vakıf kurumları üzerinden inşa edilmiştir.

DADAŞÇA KONUŞMAK

Erzurum, binlerce yıl süren tarihiyle ve Türk-Islam kültürünün her yönüyle şekillenen bir şehirdir. Bu zengin kültür, günlük yaşantıya ve konuşmalara da yansarak kendine has, renkli bir şive ortaya çıkarmıştır.

ERZURUM ŞİVESİ

"Cığılamah"

Kimi zaman yüksek, kimi zaman orta ve hafif şekillerde ve anlamsız biçimde acizlenerek ses çıkarmak ve konuşmak.

"Henek"

Şaka, Alaylı biçimde konuşma.

"Dadaş"

Meşhur Erzurum erkek ünvanı, mert, cesur, vatansever, sözüne güvenilir erkek. Ağabey manasına da kullanılır.

"Züddetmek"

Ezberlemek, sürekli tekrar yoluyla baktıracasına bir şeyin üzerinde durmak.

NÖÖRSEN
DADAŞ?

Bugüne kadar *niye* masraf ettiniz?

EFT, FAST ve
Havale işlemleri
ücretsiz

20.000'den fazla
kamu bankası ve
PTT ATM'si
ücretsiz

VAKIF BAŞKANLARI İFTAR BULUŞMASI

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce, "Vakıf Başkanları İftar Buluşması" programı düzenlendi.

Vakıf Ankara Balo ve Kongre Salonu'nda düzenlenen program, Kuran-ı Kerim tilaveti ve dualarla başladı.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, ramazan ayı dolayısıyla vakıf temsilcileriyle bir araya gelmekten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, vakıfların yalnızca yardımlaşma kuruluşları değil aynı zamanda medeniyetin temel taşları olduğunu söyledi.

Selçuklu'dan Osmanlı'ya, Osmanlı'dan bugüne uzanan vakıf geleneğinin, eğitime, sağlığa, sanata ve insana yapılan yatırımlarla herkesin hayatına dokunduğunu belirten Ersoy, "Bugün siz kıymetli vakıf başkanlarımız ve yöneticilerimiz, bu kutsal emaneti yaşatırken, umut ve iyiliğin de öncüsü oluyorsunuz. Sizler, yalnızca maddi destek sağlayan kurumlar değil aynı zamanda merhametin ve dayanışmanın da temsilcilerisiniz." ifadelerini kullandı.

Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat

depremlerinin ardından vakıfların üstlendiği kritik rolün önemine işaret eden Ersoy, "6 Şubat'ta meydana gelen büyük depremlerin ardından, devletimiz tüm kurumlarıyla birlikte harekete geçti. Acılarımız büyüktü ancak millet olarak gösterdiğimiz dayanışma çok daha büyüktü. İşte bu süreçte vakıflarımız, yardım elini uzatarak binlerce insanımıza umut oldu." diye konuştu.

"Ayasofya, Selimiye ve Sivasi Hatun Camii gibi eserlerimiz koruma altında"

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün deprem bölgesinde yürüttüğü çalışmalar hakkında da bilgi veren Ersoy, "Vakıflar Genel Müdürlüğümüz, depremden etkilenen 11 ilimizde Ramazan boyunca iftar sofraları kurmuş, gıda yardımları ulaştırmış, ihtiyaçlı ailelere destek olmuş ve çocuklarımızın yüzünü güldürmüştür. Bu çalışmalar, vakıf kültürümüzün ve dayanışma ruhumuzun en somut göstergelerinden biridir." dedi.

Vakıf kültürünün sosyal yardımlaşmayla sınırlı kalmadığına işaret eden Ersoy, vakıfların kültürel mirası koruma misyonunu da vurguladı.

Ayasofya, Selimiye ve Sivasi Hatun

“

"Amacımız, tüm vakıflarımızın faaliyetlerini sürdürmelerini sağlamak"

”

Camii gibi önemli tarihi eserlerin restorasyon süreçlerine de değinen Bakan Ersoy, şu bilgileri paylaştı:

"Dünyanın en önemli kültürel miraslarından biri olan Ayasofya, İstanbul'un kalbinde, asırlardır ayakta duran bir medeniyet sembolüdür. 2020'de yeniden ibadete açılan Ayasofya için başlattığımız restorasyon çalışmaları, büyük bir titizlikle yürütülmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğümüz öncülü-

günde yürütülen kapsamlı restorasyon sürecinde caminin özgünlüğünü koruyarak güçlendirilmesi sağlanmıştır. Özellikle minarelerdeki taş işçiliği, kusun kaplamalar ve iç mekandaki kalem işi süslemeler özenle restore edilmiştir. Sivasî Hatun Camii de özgün mimarisi korunarak ihya edilmiştir. Bu restorasyonlar, yalnızca geçmişimizi korumakla kalmıyor, aynı zamanda geleceğe olan sorumluluğumuzu da yerine getirmemizi sağlıyor."

"377 vakıf eserinin restorasyonu devam ediyor"

Bakan Ersoy, deprem felaketinin ardından bölgedeki vakıf eserlerinin restorasyonu için hemen harekete geçtiklerini, çalışmaların titizlikle sürdüğünü söyledi.

Geçen yıl 11 eserin restorasyonunun tamamlandığını belirten Ersoy, "377 vakıf eserinin restorasyonu titizlikle sürdürülmektedir. Ne mutlu bizlere ki bu yıl içerisinde depremden etkilenen tüm vakıf eserlerinin restorasyonunu tamamlamış olacağız." bilgisini verdi.

Vakıf geleneğinin yalnızca bugün değil geleceği de şekillendiren bir miras olduğunu vurgulayan Ersoy, "Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak vakıflarımızın her zaman yanındayız. Sizlerin yaptığı her güzel iş, geleceğimize ışık tutuyor. İyiliği yaymak, ihtiyaç sahiplerine umut olmak, birlik ve beraberliğimizi daim kılmak hepimizin sorumluluğudur." diye konuştu.

"Amacımız, vakıflarımızın topluma en iyi şekilde hizmet etmelerine yardımcı olmaktır"

Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu da tarihte Hz. Muhammed'in Fedek Bahçesi'ni vakfetmesi, Hazreti Ömer'in ise Hayber'in fethinden sonra ganimet olarak kendisine düşen bir arazinin satılmaması, miras bırakılmaması ve hibe edilmemesi şartı ile muhtaç, misafir ve Allah yolunda olanların istifadesi için vermesinin ilk vakıflar olarak kabul edildiğini anlattı.

Aksu, Hz. Muhammed ile başlayan bu şuurun, Selçuklu ve Osmanlı'da

kurulan 62 bin vakıf ile çağının ötesinde devlet geleneğini oluşturduğunu, özellikle kalkınma ve şehirleşmede üstlendiği rol ile Türk-İslam medeniyetini geliştirdiğini belirtti.

Türk medeniyetinin bir vakıf medeniyeti olduğunu, hayırsever ecdadın merhamet ve fazilet yüklü fedakarlıklarıyla asırlar boyunca milyonlarca insanın ihtiyacını gideren, yüzünü güldüren vakıflar kurduğunu ifade eden Aksu, şunları kaydetti:

"Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak bizler yardımlaşma duygularının ön planda olduğu ramazan ayını özellikle yardımlaşmada bir fırsat olarak görüyoruz. Sadece bu sene ramazan ayı içerisinde 81 ilimizde 135 noktada 100 bin vatandaşımızı iftar sofralarımızda buluşturuyoruz. 42 bin yetim ve öksüz evladımızın bayramlıklarını alıyor, 75 bin ailemize gıda yardımını sağlıyor, 50 bin öğrencimizin burslarını kesintisiz yatırıyor, 7 bin kardeşimize ise muhtaç ve engelli maaşı ödüluyoruz. Bütün bunları, iyiliği, yardımlaşmayı, dayanışmayı ve en önemlisi Allah rızasını hedefleyen hayırsever ecdadımızın asırlar öncesi kurdukları ve yönetimi bizde olan vakıfların hayır şartları doğrultusunda yerine getiriyoruz."

Bakanlığın kurumsal liderliğinde, kültür varlıklarının korunması, restorasyonu, ihya edilmesi, Osmanlı'nın emaneti hayır hizmetlerinin yerine getirilmesi-

nin yanı sıra vakıf sisteminin işleyiş ve denetimi çerçevesinde çalıştıklarını dile getiren Aksu, şöyle devam etti:

"Cumhuriyet sonrası kurulan 6 bin 640 vakfımızdan beklentimiz, hayrat niteliğinde eserleri toplumumuza kazandırması, hayır şartlarının yerine getirilmesini teminen, mutlak suretle gelir getirici mahiyette akarlarının olması ve yönettikleri vakıfların olmazsa olmazı hayır şartlarının bulunmasıdır. Bu şartların yerine getirilmesi ile eğitimden, sağlığa, çevreden, teknolojiye var olan her biri kurumsallaşmış vakıflarımız devletin yükünü hafifletecek, milletimize hizmet edecek değerli varlıklardır."

"Amacımız, tüm vakıflarımızın faaliyetlerini sürdürmelerini sağlamak"

Genel Müdürlük olarak her bir vakfın faaliyetlerini Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı eliyle şeffaf ve adil bir şekilde denetlediklerini, onların karşılaştığı sorunların çözümüne katkı sağladıklarını aktaran Aksu, "Amacımız, tüm vakıflarımızın kuruluş amacına uygun, yasal çerçevede faaliyetlerini sürdürmelerini sağlamak ve toplumumuza en iyi şekilde hizmet etmelerine yardımcı olmaktır." dedi.

Aksu, vakıfları kuran, omuz veren, yöneten hayırseverlere teşekkür ederek, büyük camiayı temsilen davete icabet eden vakıf başkanlarına da teşekkür etti.

Erzurum'un Doğal Hazinesi OLTU TAŞI...

Erzurum'un en önemli doğal zenginliklerinden biri olan Oltu Taşı, hem tarihi hem de kültürel açıdan büyük bir öneme sahiptir. Oltu Taşı, doğal bir mineral olan ve başta süs eşyaları olmak üzere çeşitli el sanatlarında kullanılan bir taştır. Özellikle Oltu ilçesinde çıkarılan bu taş, tarih boyunca farklı medeniyetlerin ilgisini çekmiş ve birçok değişik alanda

kullanılmıştır. Oltu taşı, benzersiz rengi ve işlenebilirliği sayesinde, hem yerel hem de uluslararası alanda büyük bir ilgi görmektedir.

Hafifliği ve kolayca işlenebilmesi özelliğiyle ön plana çıkan Oltu Taşı, genellikle siyah veya koyu gri renktedir. Doğal parlaklığıyla dikkat çeken Oltu Taşı; takı, broş ve yüzük gibi süs eşyaları için yaygın olarak üretilmektedir.

Erzurum'un kültürel mirasının bir parçası

*Erzurum'un tarihini, kültürünü
ve zanaatkarlığını temsil eden bir simgedir.*

Erzurum'un kültürel mirasının vazgeçilmez bir parçası olan Oltu Taşı, yüzyıllardır süregelen geleneksel zanaatlarla işlenmektedir. Oltu Taşının işlenmesi, bölgedeki ustaların yıllar süren deneyim ve bilgi birikimiyle gerçekleştirilmektedir. Her bir Oltu Taşı ürünü, ustaların ellerinde şekil bulurken, taşın doğal güzelliği ve özelliği de ortaya çıkar. Oltu Taşı ürünleri, hem geleneksel el sanatlarını temsil etmekte hem de bölgenin ekonomik yapısına katkıda bulunmaktadır.

ERZURUM'UN ŞİFALI THERMAL ZENGİNLİKLERİ

Bölgede bulunan kaplıcalar, 33 ila 45 derece sıcaklık aralığında olup, dağıttığı şifa ile ilgi odağı olmaktadır.

Erzurum, termal turizm açısından da büyük öneme sahip bir ilimizdir. Bölgede bulunan termal su kaynakları, özellikle sağlık odaklı turizm faaliyetleri için yoğun ilgi görmektedir. Pasinler Kaplıcaları, Ilica (Aziziye) Kaplıcaları ve Olur Ilıkaynak Kaplıcaları, sağlık turizmi amacıyla tercih edilmektedir.

PASINLER KAPLICALARI

Erzurum şehir merkezine yaklaşık 40 kilometre mesafede bulunan Pasinler Kaplıcaları, tarihi Roma dönemine kadar uzanan geçmişle dikkat çeker ve yüzyıllardır şifa amacıyla kullanılmaktadır. Yaklaşık 39 ila 45 °C arasında değişen su sıcaklığına sahip olan kaplıca; romatizma, cilt rahatsızlıkları, sindirim problemleri ile kas ve iskelet sistemi hastalıklarına iyi geldiği bilinen şifalı sular sunmaktadır.

ILICA (AZİZİYE) KAPLICALARI

Erzurum şehir merkezine yaklaşık 15 kilometre mesafede yer alan Ilica Kaplıcaları, ılıman yapısı ve yüksek mineral içeriği ile dikkat

çeker. Yaklaşık 39-40 °C sıcaklığa sahip olan kaplıca suları; cilt hastalıkları ile kas ve eklem rahatsızlıklarının tedavisinde destekleyici özellik göstermektedir.

OLUR ILIKAYNAK KAPLICALARI

Erzurum'un Olur ilçesinde yer alan Olur Ilıkaynak, sağlık turizmi açısından değerli termal kay-

naklardan biri olarak öne çıkar. Su sıcaklığı ortalama 33-36 °C arasında olan bu kaynaklar, diğer kaplıcalara kıyasla daha ılıman özellik gösterir. Mineral yönünden zengin olan termal suyun; cilt hastalıkları, kas ve eklem ağrıları, romatizmal rahatsızlıklar ve sinir sistemiyle ilgili sorunlara iyi geldiği bilinmektedir.

VAKIF SÖZLÜĞÜ

İslam toplumlarının sosyal ve iktisadi hayatında önemli bir yere sahip olan, dini ve kamusal bir özellik taşıyan vakıf kavramı, 8. yüzyıl ortalarından itibaren kendine özgü bir literatür geliştirerek, geniş bir kavram ve uygulama alanı yaratmıştır. İşte Vakıf medeniyetimizi daha yakından tanımak için 10 sözcük.

AŞR-İ ŞERİF: Kur'an-ı Kerim'den on âyet demektir. Vakfiyelerde vakfedenler, muayyen zamanlarda aşr-i şerif okunmasını şart ederler ki on âyet mikdarı Kur'an okunsun demektir. Okunacak âyetler on âyetten az veya çok olabilir. Her surette vâkıfın şartı yerine getirilmiş olur. Ancak şarta göre on âyetten noksan olmamak muvafık olur.

CÂMEKİYYE: Vakfın gelirinden hizmet ve vazife sahiplerine verilen aylık, bahşis, atıyye demektir. Bir bakımdan ücret ve bir bakımdan sıla yani ihsan mahiyetindedir. Farsça elbisecilik manasına olan camekiyye elbise bedeli olarak verilen hediyelerde de kullanılmıştır.

DİYANİ VAKIF: Sırf ibadet için yapılan vakıflardır. Cami ve mescid vakıfları gibi.

HUKR: Bir vakıf arsayı muayyen bir ücret mukabilinde tasarruf altında tutmaktır.

İHKÂR: Bir yer üzerinde bina yapmak ve ağaç dikmek üzere yıllık muayyen bir meblağla ve beka şartıyla o yeri isticar etmektir. Bu muamele vakıflarda câridir.

MESÂLİH-İ VAKF: Vakıfdan maksud olan gayenin tahakkuku vücuduna mütevakıf olan hususlardır. Muallim, tâbib, müderris, imâm ve hatib tâyini. Vakıf akarlarının tamir ve termimi, icâr ve ücretlerinin cibâyet ve tahsili gibi.

RAKABE ETMEK: Bir vakfın gallesini "gelirini" vakfın aslına ilave etmektir.

UHT: Kız kardeş manasındadır. Çoğulu ehavâtdır ki kız kardeşler demektir. Baba ana bir kız kardeş olursa uht li-ebeveyn, baba bir olursa uht lieb, ana bir kız kardeş olursa uht li-üm kelimeleriyle ifade olunur.

ÜSRÛBİ: Kurşuncu demektir. Farsça üsrûb ve sürb kurşun demektir. Üsrûbî, vakıf binalar ve kubbeler için lâzım olan kurşunları döküp hazırlayandır.

VEKİL-İ HARC: Hastahane, mektep gibi müesseselerde lazım olan eşya ve erzakı satın alıp tedarik eden kimsedir.

T.C.
VAKIFLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1048 VAKIF ENERJİ

TAKSİM INTERNATIONAL
GROUP HOTELS
★★★★★

VAKIF İNŞAAT
RESTORASYON VE TİCARET A.Ş.

KUVEYTTÜRK
KATILIM BANKASI A.Ş.

GÖRÜNTÜLÜ GÖRÜŞME İLE HESAP AÇTIRMANIN RAHATLIĞINI YAŞA!

Vakıf Katılım Mobil Şube'den yapacağınız
görüntülü görüşme ile ister kendiniz ister işletmeniz için
kolayca hesap açın, siz de Vakıf Katılımlı olun.

Limited ve Anonim Şirketler için geçerlidir.

VAKIF KATILIM